

Quod autem prescriptōne h̄ic dep̄mitur tercīa iii.
 questio an om̄ia iura prescriptōne tollantur ab eūdētiā ḡ di
 cētorum videndum est prius de vñucapione et postea de pre
 scriptōne. videndum est ergo quid sit vñucapio. que in ea exigantur
 et que res possit vñucapi. vñucapio est acquisitō domini per continu
 atōnem possessionis t̄pis lege diffiniti. vt. ff. vñucap. l. iñ. exigunt au
 tē m̄ ea quinqz bo
 na fides ab vñ. et
 q̄ parte. ar. ff. p
 emp. l. iñ. s. sed si
 cam. C. de p̄scrip
 ton. tem. autē ma
 le fidei pos. Item
 iustus titulus et
 cōtinua possessio
 et q̄ res sit mobi
 lis et q̄ non sit vi
 ciola. et q̄ dixi ab
 vtraqz pte veruz
 est quo ad inīciuz
 stractus non quo
 ad tractum medij
 t̄pis. h. e. p̄t fm
 canōes tñ cōtinua
 exigitur bona fi
 des titulus autē
 ē iusta cā possiden
 di q̄d noltz nō ē
 et exigitur titul⁹
 vt. C. de vñucap. p
 emp. l. vi. et ex de
 p̄sc̄p. si diligenti.
 qñ qz tñ vñucapio
 pcedit sine iusto
 titulo erōe inter
 uenīete. C. de vñ
 capi. p. do. l. i. et.
 ff. p. emp. quod
 vulgo. ff. p. lega
 to. l. iñ. r. ul. iuris
 tñ error nō pdest
 in vñucapione. ff.
 de iur. et facti ig
 no. l. iure. ff. de v
 ñucap. nunq. R. en. i.
 Exigitur etiaz cō
 tinua possessio. Is
 planū ē. et q̄ res
 sit mobilis q̄a in
 immobileibus non
 bz locū vñucapio.
 que aut̄ res vicio/
 la dicatur. habes
 insti. de vñucapi.
 s. i. et. iñ. et. ff. de
 acquir. re. co. bo
 ne fidei. Item vñ
 capio nō interru
 pitur litis conte
 statōne. ff. de rei
 ven. si post acce
 ptū. r. ff. p. emp.
 l. iñ. s. si rem alie
 nam. ar. cōtra. C.
 do anna. excep. vt
 perfectius. h. e. s.
 p̄scriptōnum. Illi
 tñ q̄tuor casus sit
 speciales. Sequitur de p̄scriptōne quid sit eius sp̄es et que exigantur
 ad eā et q̄ prescrip. currat ōtra eccliaz et q̄liter interrumpatur. quid
 sit eius effect⁹. Prescriptō ē exceptō ex tpe sbam capiēs q̄ actōi p̄so
 nali vel in rem opponitur. est aut̄ quedam longi t̄pis p̄scriptō de qua
 sit ad p̄sens eū ōtra ecclia nō currat q̄ ōtra p̄tes spacio tecē añoz.
 ōtra absentes spacio viginti añoz. opletur. C. de p̄sc̄p. p. vel. xx. aña
 no. l. vi. nec currit n̄ cum bona fide. alia ē lōgissimi t̄pis id est. xxx. vel
 xl. annoz. in qua fm leges non exigitur bona fides. vel titulus. C. de
 annali ex. l. i. secūdū canones hoc nō pcedit nisi quis bonam fidez ha
 buerit. ex de prescrip. vigilati et ī osti. innoç. qñ om̄ie et. xxxiiij. q. iñ. si
 virgo. nec etiā illa que ē. xxx. annoz. currit ōtra eccliaz fm tñ. xl. h.
 e. quas. Itē secūdū canones titul⁹ req̄rit in lōgissima p̄scriptōne. vt

ex de p̄sc̄p. si diligēti. Jo. q̄d tan. negat n̄ rōe p̄scriptōis. b. qñqz tñ mi
 nus iustus titulus parit cām p̄scribēdi. vt exē de emp. et ven. puenē.
 et exē de iure pa. cura, exē de p̄scrip. significauit. Interrupit̄ aut̄ na
 turaliter et ciuiliter. si naturalis interrupit̄ pdest om̄ibz ius h̄ibibus
 in re. ff. de vñucap. l. naturalis. si ciuiliter pdest interrupenti tñ et eius
 heredi. vt. ff. de diuer. ti. p̄scrip. l. inē quatuor. ē aut̄ eff̄cūs eius vt ac
 quiratur tñ exce
 ptio. fm. Jo. nō co
 minum n̄ utile ut
 h. e. quicunqz fm
 bul. et alios. etiā
 directe omnium
 acq̄ritur vt est ex
 p̄fissim. C. de bo
 ma. auten. mis. et
 h. e. iter memora
 tos. ibi. sit eternū
 dominum

Rura. nō ēb
 verz. q̄a nec om̄ia
 iura nec a quoqz
 q̄ p̄scribi pnt. q̄
 nō oia bz. h. e. h.
 C. to p̄sc̄p. p̄t.
 an. auten. operit.
 q̄ nō a quoqz
 exē de p̄sc̄p. cū ex
 offici. et. c. cām

Der singulas.
 maxime. id
 est tñ. sic. xi. q. iii
 si quis ep̄s. nā v̄
 olentus decēt̄ n̄
 prescritit

Trīginta ho
 die nō statut̄ huic
 numero. exē de p̄
 scripti. de quarta
 h. e. quas actiones.

dubitatio. p
 lif. s. sic em̄ res
 efficac. dubia ar.
 exē. d. of. del. rela
 tū. C. quibz ad lib
 ber. p̄elama. l. iñ
 vel p̄ libellū obla
 tū principi facuta
 suetōne. vt. C. de
 p̄scrip. p̄t. an. l.
 iñ. vel p̄ smoda
 lē. p̄elamatōz. exē
 de p̄sc̄p. scōz. nā
 simplex denūcō
 hēt̄. p̄ lire ota
 stata. vt exē. et. s
 te nō cōf. qñ i. si
 r dico q̄ exq̄ se
 mel fca ē litis cō
 testatō post lñ. ca
 nones nō currit p̄
 sc̄ptio q̄a p̄sumit
 possit̄ iā habere
 malā fidē. et de ius
 re suo titubare. C.
 de acquir. pos. ne
 mo. vñ nō presen
 bet vñqz ad mille

Pl. años exigēdos. vt. C. de anna. excep. l. i. Johannes.
 Resulū. ab regēdū. ar. ff. pro emp. qui fundum. q̄ si tutor
 Decretum est. ab eodem gelasio. xii. q. iñ. quatuor
 Facultates. hoc habes. xiiij. q. iñ. facultates
 Iecut. i. q̄uis. **D**iocesim. i. ecclia. **C** Diocesim. ita legē.
 S. m. Cōuentū. i. ius epale. **N**ō adimit. i. nō ideo adimit
 Vicūqz. legis. naturalis. nā de iure naturali nō sit p̄scriptōne imbū
 p̄tis. fm. ff. de obic. inde. nā bz. sed ideo inuenta p̄scriptō ē ne dominia
 rez. semp. sint in incerto. ff. b. vñucap. l. i. vel dic. sedm ius legis ciuilis
 et hoc fm op̄inōe dicit̄ p̄scriptōne dominiū nō acquiri sed tātum

exceptōne. sed stra eos est. q.e. q.clerici. fit f.c. de bō. mā. autē nō
et p̄scriptione t̄pis mutatur comitū rez. immobiliū. ff. de v̄fica. eū
q.e. et vniuersitas = est diocesim. q̄nq̄ em̄ p̄uincia sumitur p̄ diocesi
L Prouiciā id. vt. l.d. studeat. q̄nq̄ econuerlo. vt. ix. q. ii. ep̄i. q̄
dam tamē in loco isto dixerūt q̄ intra alia p̄uiciam nō posset p̄scribi
licet intra alia diocesim possit. qd̄ autē p̄scribi possit in diocesi alteris
varie a varijs est
notatiū et celebris
sunt s̄ma. qcqd̄ ē
infra terminos al
terius diocesis p̄
scribi potest dum
moto nō sit i.limi
te vel oīuctū limi
ti vt ex de proch.
sup eo. nō tū quo
ad ep̄alem uirisi
etōne h̄ tātūmo/
do quo ad ap̄rie
tatē vt dicunt. et
h̄ dū oīstat b̄ limi
tib. si de litibus
nō oīstat tūc et q̄
ad ap̄rietatem et
quo ad ep̄alia iu
ra res alteris epis
copi prescribitur.
vt. j.e. licet. ex de
teci. cū sint hoīes.
Sed illis veteren
ter obīstat ex de
relig. w.c.i. ex
de prescp. ad au
res. et ex de p̄scp.
audit. et. c. cum
ex officijs in quib
extenditur q̄ non
solū res h̄ etiā iu
ra ep̄alia p̄scribi
tur. Similiter hic
distingui p̄ inter
iura prochialia et
iura ep̄alia. Iura
prochialia p̄nt p̄
scribi sive dioce
ses sint limitate si
ue non. vt ius de
cim. baptisma
et oblationes vel
procurationes dū
moto res ille non
sint coniuncte limi
ti. sed iura ep̄alia
nō. et cōsecratio.
imo vñterius pro
cedi p̄. q̄ s̄it iu
ra illa q̄ oīstitut in
lege iurisdictōnis
ep̄alia p̄nt prescri
bi ab alio ep̄o q̄a
taliter p̄scribitur
exempto. nō tamē
vñs intrabit ter
minos alteris sed
infra terminos ap̄ri
os vtetur iure il
lo n̄ in cāu vt. j.e.
placuit. h̄ tū dicunt qd̄a q̄ qd̄libet ius ep̄ale p̄t p̄scribi būmō non sit
oniūm limiti h̄ quātū ad ap̄rietate latis vidi. q̄ sive sit i.limite sive
alias q̄ res alterius possit p̄scribi. vt ex de p̄ba. c. ex l̄ris. Si q̄ras q̄
re limes nō possit p̄scribi. dico iteo ne oīudatur termini p̄uinciarum
vel iteo q̄ limes om̄uis ē vt p̄barur. ff. de acquir. re. w. ateo. q. vi.
et l. sequenti. sed si rem q̄ michi ē cōmūis cū alio ille possedit ego per
ip̄m retineo possessonē. vt. ff. quē admodū serui. amit. si cōmūne vel
iteo nō p̄scribitur q̄a nō p̄sumitur q̄ alijs om̄um re viciose vtatur. vt
ff. p̄ loc. merito. et sic p̄sumitur q̄ quantūcumq̄ t̄p̄aliter possidet
q̄ nō tū noīe suo sed noīe meo possidet. sed certe h̄ ratō nō videtur
sufficiē. q̄a eatē rōne nec fines p̄dioz possent p̄scribi quod falsum ē
vt. j.e. q. iii. volumus. et ex de p̄scp. quia. r. C. f. regū. l. vi. alij dicunt
q̄ limes bñ p̄t p̄scribi sed nō manēs limes. q̄a q̄ cito ē p̄scptus delimit

et limes. **L** Extra vero. quātū ad omnia ep̄alia iura. Jo.
L Tct. prochias iuxta. s. l. limitez vnius diocesis. **D** Dispōne. i.
terminatōe. s. xiiij. q. i. c. i. z. dem. s. i. q. i. principatus
L Exēpli. s. dī. evi. bñ qui. **L** Inuasa. nā inuasores nō p̄scribū
C. de p̄scip. xxx. an. si quis ep̄us. et. xciiij. dī. illud.
S Putat nā diuīturitas t̄pis. r̄c. ex de sp. nō satis

B Formā ar. q̄
certis p̄sonis mā
daē ad alios extē
di. et q̄ in vno ne
soco statut̄ ad
dia silia extēdi. s.
ii. q. i. multi. xiiij.
• q. ii. sup. xxiiij. q.
• vii. ap̄lis. ar. dī.
lxi. miramur. et
xxxviii. ignoran
tia. ex de sen. et re
iudi. in causis
L Cōeit. pone
q̄ alijs ep̄s possi
debat eccliaz intra
diocesiz alteri ep̄i
remotaz a limite
et fluuij qd̄a erat
limes. sed fluuij
paulatim accedit
ad illā eccliam ita
q̄ efficit vicina li
miti. dic q̄ inters
rūpiē p̄scptō naē
lit nec p̄scribit. ul
dic q̄ filomin⁹ p̄
cedit p̄scptō nec
termini ep̄ales ua
riāt. p̄t. h̄. vt. ff.
de oīrat̄. emp. ru
tilia polla. Quid
dices de ecclia sita
i.limite et i.vtraqz
diocesi h̄ proch
anos. dic q̄ sit cō
mūis q̄ ad proch
ialia. s̄c. et arbor in
cōfinio posita. ff.
omu. dui. arbor. et
insula in cōfinio
posita. insi. d. re
diu. q̄. insula. m. so
lidum autē hēbūt
ep̄alia. si discor
bāt in ecclie dispo
sitōe superioris erit
officiū in bac pte
ex d. uī pa. null⁹
vel alteris ānis
disponat. ff. d. v̄fu
Fru. quotiens

D Lectio tua studeat non p̄nt
que sit om̄ius fideliter rez
veritate. vt si de spacijs de quibz
memoratur orta cōtentō diffinitō
iam dudum certa processerit intē
merata seruetur. Alioquin n̄l vnq̄
ostiterit terminatū tūc de prescip
tōne temporum si qua pars confi
dit prebeat sacramētum. ita tamē
vt que hactenus possedisse proba
bitur iūsurandum finatur offerre.
L Potest tamē et aliter distingui
q̄ quisq̄ sua auctoritate usurpat.
quia nullo titulo possidere incipit
prescibere non potest. et in hoc ca
su intelligenda est illa auctoritas
gelash temporalis obiectio que per
meuriam forte generatur. non po
test diuellere dioceſim ſemel conſi
tutam. intelligendum eſt si nullo ti
tulo ſed ſola vſurpatione eam po
ſidere ceperit. Si vero iudicis au
toritate et priuilegiorum longa
confuetudine poſſidere ceperit tūc
temporalis obiectio auctori filen
tium imponit. **L** Vnde gelashus

ar. s. e. q. i. felix. **L** Sententia. quid sup hoc ſentimus.
L Mittēdos. vbi enim agit. **L** Minibz occultis ſit ip̄a loca ſiderāba
extra de p̄scp. q. ff. finium regun. si irruptōne. et v̄riusq̄ ptis testes
audiūtur. vt ex de p̄ba. ex l̄ris. vt etiā dñmm dioceſi. s. de q̄ ē oīra
P Ita vt dioceſi. ſic oītrue. i. uerla ſit poſſidentis ecclie cuius
ē ius retētōis. **L** Retētōis. i. q̄ ē in poſſeſſione. poſſidētis eaz non
L Qd̄ si limes. p̄t ee ſensu. i. si limes ip̄ius. includit et tūc p̄scp
ſit ip̄e hēat eā. vel alī ſi dioceſis nō ē ſitata et eā p̄scptit habeat eam
L Appello. i. in p̄pellatō. **L** P̄ntis. i. petētis. **L** Ex alienos. i. illi⁹
D Lectō. vt ſi de spacijs. p̄dioz. nō limitatū. q. q.
dē quē p̄scribit
in. c. ii. vel intellig. de limitibz. **L** Intemerata. s. vi. q. iii. q̄
bñ. xviii. q. ii. eleutherius. **L** Sacramentum. ſ. teſtium per quos pro
bet p̄scptōne. ſic. xxxi. q. ii. ſi verum. **L** Offerre. alteri parti. vel dic

q̄ illi p̄t que probauit p̄scriptōnem si non potest probare titulum et bonam fidem p̄mittendum ē uirare q̄ bona fide possederit rem illaz. et q̄ iusto titulo habuerit eā. nō tñ dico q̄ cogitur p̄bare titulū. sed si probat cursū t̄pis et allegat titulū p̄sumo rōne t̄pis ipm habere titulū vt. xii. di. illa. ff. de vñr. cū quidem. nec obstat qđ legiē ex de p̄sc̄p. si diligēti. et ex de p̄ba. licz. vbi. vñr. dīcī qđ debet cōstare de titulo.

intelligo tūc qñ ē p̄sumptō ōtra eū ut ibi fuit. et sic i telligo quod ē ex te tec̄. dudū. h̄ fa tu⁹ ē qui allegat titulū quē non po test probare h̄ di cat p̄scripti

Dlacuit priuilegia. i. x. xv. q. ii. c. i. et. ii. priuilegia. id ē car tas ecclesie. xii. q. ii. si quis de cle ricis

Cōfuetudie. ḡ cōfuetudo dāe p̄uilegiū. ix. q. ii. conquestus

Conceptus. h̄ canon emendat legez que loq̄tūr de quadriēm̄ p̄ scriptōne m̄ rebus donatis ab impatore.

Trīgīta. ar. q̄ p̄scriptō decen ni vel vicēni nō h̄z locū i ecclesia ut ipsa rem p̄uati tali p̄scriptōne possit retinē. alij dicūt ōtra. sed nō re ōtrariū ē. C. de p̄sc̄p. q̄driēm̄. bñ a zenone. nam ibi dicit. q̄ si impa tor rem p̄uati cō ferat alij tutus ē tonatarius et hic dicitur necessariā esse p̄scriptōnez. sed dic maxie vel dic et p̄ vel. C. d. vñ. fig. l. pñt. vel dic q̄ sicut ecclia noluit h̄z recipere cō tra se. vt. xii. q. ii. quicunq̄ militū. ita nec p̄ se. vel ibi loq̄tūr cum do bit impator rem alienaz tanq̄ alie na. h̄z cum tanquā fuā. vel quod dic hic de. xxx. annis refert ad p̄ximū lez ad alics et nō ab impatore. Jo.

Exter cetera. vba fuit ḡtiani. **C**ōstituta xp̄i. i. ecclie alicuius. Lex. i. p̄scriptō lege it̄roducta. lex em̄ p̄cessu t̄pis non p̄t affirmari q̄ si ē iusta stat̄. et affirmari. si ē iusta nūq̄ valet vñr. tñ q̄ d̄ legem p̄t p̄scribi spacō. xx. annoz. vt. ff. d. orig. iur. l. ii. q. ex

Ite auctate. nā iuste possidet q̄ p̄tore auctore possidet actis. xiii. q. v. dixit. ej̄ qui fil. fuit leg. cū inter. ff. de acqui. pos. iuste ar.

ōtra de pe. di. ii. q̄ vero scripto decē diez sufficeret tūc. nā plus fa

Tricenalis. imo p̄. cit h̄ia licet iusta q̄ aliq̄ p̄uilegiū. vt ex de sen. et re iudi. cū int̄ in fi. Jo. h̄z nō loq̄tūr de tali h̄ia h̄z ōcordia que diffinitō weatur barthi

Sacerdotes. triplex ea

illis h̄z eo mortuo incipit currē. et p̄ni hoc expone diffinitō id est sua

diffinitō et auctoritate alienasse. ar. xii. q. ii. eps qui mācipia. et dic scribēdo decreuerūt id ē decreto scripture interpolito alienauerūt vel h̄m aliū casū expone sc̄pto decreuerūt id ē sc̄pto trāsegerūt et in frādem. cum em̄ nō poterāt dare nepotibz suis fingebat se habere item cū eis de illo et trāsegerūt cū eis. Tercius casus ē eps tulit diffinitō. Inīam ōtra aliquā eccliam sup aliqua possētōe ecclie et ōtra ius scri

tum. dī h̄z q̄ ipso viuētē non currit

cōtra eā p̄scriptō.

h̄z cū ista smā lat̄a

fuerit cōtra leges

sc̄ptas vt h̄z immu

tur. et ita nulla a

ctio vel excepto

ex ea cōpetit. vt

ar. ii. q. vi. q̄ diffi

mitua. v. si smā. q̄

liter poterit etiaz

post mortē ipse p

scribē. dico q̄ ille

non h̄z eius succel

sor. et sic intelligi

tur ex de iū. pa

cūra pastoral. vt

dīc q̄ iste bona

de possedit q̄ iū

norauit illā smā

nō tenē. et sic smā

q̄ nulla est dat al

cū cām p̄scribent

sc̄ titulus q̄ nō v̄

dat cāz p̄scribē

di. ut ex de emp̄

puem. ff. p̄ em

pro. quod vulgo.

ff. p̄ legal. i. i.

vi. nec tradicē. ej̄

de h̄is q̄ h̄. a. plā.

.c. ii. q̄ ibi nescie

te caplo alienatō

facta fuit posses

sionum. vñ ibi pos

sellor stat̄. tut̄ ē

h̄z caplo ōedicā

te vel forte n̄ erat

male fīci posses

sor q̄ ignorabat

smā iniquam. vñ

detur tñ q̄ illi

te alienatis nō

posset currē p̄sc̄p

to. C. d. bo. ma. l.

i. i. i. h̄z est tuten

oris obitōis ecclia

q̄ minor. sue fili

familias. et q̄ nō

p̄us ōtra ip̄u p̄

scribē. q̄ sue pot

statis esse incipiat

vt. C. de bo. que

lib. quecumq̄

h̄z ex de. si

ej̄ de trāsac. de ce

tero ej̄ de cō. p̄t

rea. si. s. xii. q. ii. si

quos. si. ff. de bñ.

et tēpo. p̄sc̄p. cum

heres. in fi. dō. iteo q̄ licet q̄lītē possit male alienata reuocare. xii.

Morien. .q. ii. nō liceat. nō tñ ita de facilī admittetur cum eps semp cōradiceret ei l̄ras de rato negaret ar. C. de anna. excop. l. ii. q. vi. C. de bo. q̄ lib. l. ii. ej̄ de iudi. cāz **S**upputatōnis. i. ōputatōnis

Substabit. i. incipiet numēari. cit eps non h̄z iustū inciū. hoc iteo

Cōtractū. i. stract⁹ quē fe= dico q̄ p̄scriptō nō est cōtractus.

Ab origime. ar. inciū spectādū. vt. lxi. di. miramur. i. q. i. p̄incipatus. ej̄ de elc. duduz. ff. p̄ emp. q̄ fundū. et. ff. de diū. tēpo. p̄sc̄p. cū beres in fi. ius p̄priū. h̄z p̄z et in sequēti caplo q̄ coloni et p̄cario

Lerici = possidētes nullo tpe p̄scribūt. vt. x. q. iii. quia cognoui

mus. ej̄ de postu. bone. q. nee aliq̄ q̄ noīe alieno possider. vt ex de prescrip. si diligēti. nec vñfructuarīus vt mīstī. p̄ quas p̄sonas no

act. h̄z fructuarīus. nec creditor. ff. de vñfica. nō solū. q̄ qui p̄gnori. et

hoc ideo est qd: omnes illi alieno noie possident. vñ illi tñ dicuntur possidere quoqz neie possidet. vt ex de resti. sp. cū venissz. si ḡ usqz ad centū annos posses p̄bare inicium possessionis. id est qd tuo nō mie possesiz ē nō oblitat tibi aliq̄ p̄ceptō ut h̄ patz. et. C. de pigno. act. nec creditores. et. C. de p̄cep. xxx. an. male. et h̄ ē verum nisi vel dixerit qd p̄ longā obliuionē aliquis p̄dat possessionem p̄ id qd est. ff. de vñca. furtū. vel

si tñ t̄pis effluxerit quod ignorat bñs vbi sit posita illa res. vt. ff.

de acquir. pos. si ib qd. in p̄. vel

tñ illa persona qd possedit noie alie no alij postea tra

bat possessionem. vt. ff. de acquir.

pos. possideri. qd

qd si hñus. aliter

mñq̄ prescribent tales n̄ forte bñio

repeteti nō redi

berint possessioñez

tñc p̄t res tales

p̄scribi nō ab ip

so cū hñt malam

fidem h̄ a suo suc-

cessione. nūc habet

que p̄sona nō p̄t

p̄scribere. Sūt et

quæda res impre-

scriptibiles vt con-

tra iura liberta-

tis non p̄scribitur

vt. q. e. s. p̄scriptio-

nū. Item nec in

tributis p̄scribita-

re. q. e. s. p̄to. C.

de p̄cep. xxx. an.

opit. q. e. p̄to.

nec in m̄rimonio.

xxxiiij. q. v. quod

deo. nec decime a

laico ex de p̄cep.

cāj. Itē vid. qd nō

p̄scribit in reperti-

tione rez. pecu-

liarū. et. C. ne de-

sta. dñf. l. repe-

titō. r. in fuituti-

bis qd nō hñt con-

tinuā cām. ut. ff.

de serui. fuitutes.

Itē i. limitib. s.

e. l. a. in p̄curas

tōib. debitis rōe

visitatōnis. ex de

prescrip. cum ex offici. et nobedientia. vt extra de prescriptōibus.

cum non licet. tur. ar. qd que de librate ab aliq̄ facta fut ei pre-

st. nō reuoce- iudiciu nō faciūt. s. i. q. i. nullus ep̄us. ij.

Non debuisse. si em̄ p̄scriberent clerci retardarētur ep̄i ad cāfe

S renba beneficia. vt. C. de bo. que liber. l. i.

E p̄scopus. excolendas. s. e. q. i. possessiones.

D Rima actōe. i. i. ecclatu p̄me diei ip̄i oclij. C. Restituere. s.

di. i. ius ḡtū. r. xxiiij. q. i. c. i.

amisse rei recuperande ab ex-

Postliminū. postliminū ē ius

traneo r. in statū p̄stlmū re-

staurāde. ff. de cap. et postlimi. reuer. postliminū. datur aut̄ fm le-

ges postliminūz reuertētib. recisoria. j. q̄driennū. insti. de act. q.

ruris. C. d̄ in integ. resti. l. vi. si tñ nō potuerit agē in l̄ q̄driennio p̄

aliquos dies restituere ad eos. vt. ff. ex quibz cau. ma. in integ. resti.

h̄ et s̄ p̄tore. s. i. ferie. fm canones cū nō currat in l̄ cau p̄ceptō n̄

dabitur recisoria. l̄ ē ḡ vnus casus sc̄z hostilitas in quo non currit p̄

scriptio. alius cū viuit iniquus alienator. s. e. si sacerdotes. tercius

cū vacat ecclia. ex de p̄cep. de quarta. vel cū q̄lī vacat ecclia. plato sc̄z

lapsō in heresim. ex de p̄cep. c. i. alius ē in pupillari etate. C. in quibz

cau. in integ. resti. nō ē ne. l. vi. alius ē cū q̄s ē in p̄tate p̄ris. C. bo.

q̄ lib. quicqz. alius ē cū mulier ē in m̄rimonio quo ad botē. C. de iur.

do. in reb. qd nō p̄scribit. otra muliere in dote repetēda n̄ soluto ma-

trimonio vt ibi d. Septimus cū qd debet ad diē vel sub obitōe. tñc

enim non currit p̄scriptō nisi a tempore diei extantis vel conditio-
nis. C. de p̄cep. xxx. an. cū notissimi. s. illub. Itē et tpe excōicatōnis
nō currit p̄scriptō. ex de ces. p̄bē. r. ec. nō vacā. qm̄ dñsitatē. Itē in
tpe illo quo quis impeditus ē iusta cā nō p̄t agere. ut ex de elec. ne
p̄ defectu. et ex de ap. ex rōne. et. C. d̄ inossi. testa. stra maiores. et.
ff. ex quibz cau. maio. l. qd quidam. et. l. non enim.

R Reuentib.

s. iii. q. i. rebinte

grāda. s. vii. q. i.

pastoralis. C. de

postli. reuer. l. ab

hostib. nam ius

redit ut p̄tēdē

ēū status reddit.

idem. ex de elect.

q. diligētia. ff. li

hui. ven. r. si forte.

Re. i. r. ff. d̄ hui.

rus. p. r. attilici.

N Necessarias.

ār. qd nō p̄iudicat

patrono iuestitu-

ra tpe hostilita-

tis fēa. xxiiij. q.

i. cū p̄ bellicā. s.

vii. q. i. p̄tifices

O Oiro. i. cau-

sa. sec. si mā

fueti futi iudei vel

sarraceni. tales e-

nim p̄scribent. ar.

xxiiij. q. vi. disp.

quidā tñ dicūt eē

p̄iugliū ecclie qd

etia domiti p̄scri-

bere nō p̄t cum

nec lego ecclast-

ta regantur li. et

p̄tē rem priuati

p̄scribē dūmodo

legibus romanis

regantur.

A Arma. ar. cle-

ricos non debere

mouere arma etiā

stra hostes. ar. p

xiiij. q. viij. q. cū. q. nā lacrime r. ora-

tōnes sunt arma

clericorū. ut. xxiiij.

q. viij. ouemor.

S Seruitate. ar.

cōtra libertatem

non prescribi. j. e.

. q̄ p̄ceptōnum. v.

ynde si liber.

D Lacuit. ne a-

gligūt. ar.

q. delictū p̄sonē qd est in omittēdo rebundat in dāmū ecclie. illud

enim qd olīst in faciendo non nocet ecclie. vt. q. vi. si ep̄m. ar.

otra. s. e. licet in regulis. s. di. xxxv. ecclie. sed ibi nocet delictum qd

consistit in omittēdo. ar. contra. C. de acq. pos. l. vi. ibi enim non na-

cet delictum etiam quod consistit in faciendo.

C Comueniantur. auctoritate bñj canonis. si. lxv. di. c. v. l.

S Sex menses. deputatos ad monitōnem faciendam.

P Pertineant. expleto triennio vt in hac rubrica. r. ex de p̄cep. c.

i. vnde illud triennū ē hic subintelligendum sicut et ibi intelligē-

bi fut isti sex mēses qd bantur ad āmonitōnē facientā. dicit tñ hug.

q. ptineat statū tñ vñqz ad triennū p̄t ep̄s suis locū illū repeterē. vñ

ex de p̄cep. c. i. et ē spēale fauore fidei vt p̄ triennū stra eccliam. p̄scri-

batur ius ep̄ale r. etiā limes. et excusatur p̄scribēs h̄ auētate cano-

nis licet habet osciam rei alienē. ar. ff. de nox. et gñaliter. r. si rem p̄

derelicto bitam michi vēbas licet sciam eam in bonis tuis non fuissē

ipam vñcapio. ff. p̄ derelicto. l. v. ar. ff. de fundo votali. l. i. h̄ nūqd

ecclia lesā in hoc caſu p̄t petē in integrū restitutōez. p̄t dici qd sic mis-

fuerit negligētes clerici r. ep̄s. ar. ff. de mino. verū. s. Itē querē. vñ

si vult oueniet ep̄m negligētem. xiiij. q. ii. monemus. et. sequeatur ab

eo indemnitatem. C. arbi. tute. quicquid. alienauit enim qd vñcapē

permisit. ff. de vñ. fig. alienatōnis.

Potuerit. q. xxx. annos a sententia.

A Diligētiaz. sile. bonū. ff. ad se. cō. tereut. l. ii. s. si mī. et ex d ap. **b** Potest. decennū. C. de psc̄p. x. vel. xx. an. l. vltima. oblate. **c** Non potest. post hoc statim lege illum. sed sola. cū. c. sequēti nemo ad hoc postea reuerfurū. dicitur enim q̄ dominus Jacobus interposuit istas leges q̄ etiā cōincit ex eo q̄ ille ocordantie his. **d** Presentis. p̄ns dicit q̄ in eadē p̄uicia ē. absens q̄ in ponunt. alia. C. de p̄sp. x. vel. xx. an. l. ul. tñ absens dicitur qñqz qui in iure n̄ apparet. ff. d dā. infect. l. iii. s. ab esse. presens etiaz dicitur qui in or tis ē. ff. de procu ra. presens.

e Per decennū. sit et alio modo interruptō ut. ff. de vſuca. ei a quo. ff. p̄ donac. q̄ p̄ donato. r. C. vbi in rem acē. l. vlti. r. C. d psc̄p. xxx. an. cū notissimi.

f Perpetua. b̄ habes. C. de prescrip. xxx. anno. si quis emptōnis.

g Creditōis. t̄ si fuerit aliis a d̄bitore vel ei⁹ hea rede vel secundo creditoire viuente debitor. debitor enim vel eius heres nō p̄nt se de fendere otra ereditōrem nisi xl. annis. vt. C. si adū. credit. l. i. r. C. d psc̄p. xxx. an. cū notissimi. vſuca. pio autem nunq̄ currit otra creditoire q̄ cā domini remota est a q̄ stione pignoris. C. de pigno. vſu capio.

h Utile. ar. p̄ Jo. et alis qui dicunt q̄ psc̄ptio ne nō acq̄ritur do minū. fīm. A. dī. recte p̄t. vēdicaē q̄ fīm eum domi niū acq̄ritur pre sciptione. vnde illud aduerbiū va tiliter non est de textu. vel si ē de textu expone fīm Mar. utile. i.

indubitanter vel efficaciter

i Inicio. hoc non tenet fīm canones q̄ optet ex omni pte prescriptōis habere bonā fidem ut ex de pre scriptione. Negligētes. vigilātibz emī nō negligētibz subueniunt iurā. ff. ex quibz cau. ma. nō emī. ff. de hīs q̄ in fraudem. credi.

k Comodū. q̄ ab eo rem illam non poterit euocare. pupillus.

qui mala fide eam possedit.

l Recipiet. nota q̄ violēto. violēter auferēba nō ē nisi in otimēti. ar. iii. q. i. s. vi. nec fīm tūc dī. interruptō prescriptō. ff. de vi. r. vi. ar. qui possessionez.

m Interrupta. naturaliter fit occupatōne aq̄ et alijs modis. ut. ff. de acq̄. pos. q̄ vnuersas. s. i. et. ii. Item si longo tpe omittat. possessio. ff. d vſuca. furtuz. Itē p̄ corporē expulsiōez. t̄f noez vel. p̄ dest omnibz. vt. ff. de vſuca. naturaliter. cuiuslibet fit libelli. oblatōe et hoc habet locū in annalibz actōnibz tñ q̄ interruptōne tali perpe tuantur. C. qñ libellus pīci. l. i. Itē fit p̄ litis otestatōne q̄ habaz lq̄ cum in perpetuis actōnibz. C. de psc̄p. xxx. an. sicut in rem. et hoc

p̄dest tñ ei qui eā facit et obest illi tñ otra quē fit. F. oē diu. tñ p̄t p̄sc̄p. inter q̄tuor. cī tñ tm̄ p̄dest qui eo aio otestatōne litē ut ducat cām ad finem. sed impeditur ppter fortuitos casus. alias nō probet ar. a sensu p̄trario. C. de psc̄p. xxx. an. l. vi. et in aut. de litig. q̄ om̄e circa fi. Itē litis otestatōne tūc tñ interrupit cu fit coīā suo iudice alī nō. C. ne de sta. defūc. l. penl. interrupit etiā psc̄ptō sinodali. p̄clama tōne. vt extra de psc̄p. scōrum. Itē tū exponit secūda cauſō. C. de p sc̄p. xxx. an. cū notissimi. s. sedet si quis. Itē cū q̄ soluit vſuras. C. d psc̄p. xxx. an. l. pent. aliū bē. q̄. v̄is aut̄ cui⁹ res. et extra d officiū dīc. oī. c. pastorālis. r. aliū casū ha bes ex ut lit. n̄ oī. qñ in fi. qñ non interrupit prescriptō sed domi nat vacāte se ecclēsia et pupillātē et in alijs casibz quos dixi. s. e. p̄ma actōne.

n Annī triga g naturalis inter ruptio non valeat tantū quātū litia otestatio. q̄ litia otestatōne perpe tuatur actio vīq̄ ad. xl. amos. C. d prescrip. xxx. an. l. vlti. sed in na turali interruptōne nō. vt hic. simili ter dico q̄ nec il la dūento que fit p̄ executorem per petuatur ad. xl. annos cum ginali dicatur q̄ om̄e ius et om̄s actio tollitur spacio tri ginta āno. mī vbi aliquo spēale repit. vt. C. d p sc̄p. xxx. an. cū notissimi.

o Possessionis. ar. aliquia ex quo disjunguntur valida esse quo. q̄ liby sepatim p̄ se est in validum vt fama et testimoniū vīus testis. ar. otra xxii. dī. quoran da.

q Continuare. licet reuera aliquo tempore n̄ intermedio vacet possessio. ius tñ fīgit eam diuinctim puenire ad aliū. ut. C. ex quibus cau. maiō. cū miles. et ē li. ff. de acq̄. here. placet. et sic tps p̄cedit dicitur otestari tpe lequēti quo alter incipit possidere. sed otra est q̄ legitur. ff. de acq̄. pos. pom̄. q. vi. vbi dī. q̄ viciola possesso nō otestatur nō vicōse. sed id verū in longa prescriptōne. secūdū est.

r Contestari. C. de annali. exceptō. vt pfectius. in longissima.

s Vel ppter aduersarij. hoc bñ traditūr. ex de offi. oī. pastoralis.

t Vel q̄. sic. s. i. q. i. p̄hibentur. C. de epali. audi. l. vlti.

u Domiciliū. domiciliū large dicitur qñq̄ habitatō. ff. de bām. infēct. l. iii. s. preto. ar. ff. de liber. agnos. l. i. in pīci. r. ē li. cī de cle. non resi. ex tue.

v Subscriptō. standū est. et si p̄ tabellionē pfectū nō sit. ar. C. q̄ pot. in pigno. l. penul. hodie autē duo testes equi possellēt tabellionē.

vt extra de p̄baē. quonā cōtra falsam. de hac materia notaui. xi. q̄ i. cure.

w Regz decennij. l. e. q. iii. c. negr.

Triginta annorum. si hodie non tenet. ut extra de prescrip. de qua.
Non nisi quadraginta. C. de long. tempo. prescrip. l. vi. C. de p
 scrip. xxx. anno. xx. vel. xl. comperit.
Permittitur q. e. q. iii. possessiones.
Priuatus. ut extra de prescrip. causam.
Conualescunt. sic. i. q. i. principatus. ar. otria. extra b. ma. otract.
 extra inter. ec. c.
 i. q. i. be conu.
 coniug. placet.
Mutilabunt.
 nec offatio ei plus
 bicaret si confitetur
 se. seruum nisi
 instrumento hoc
 fecerit. C. d. agri.
 i. cum scimus.
Functiones.
 id est pensiones a
 grom.
Posse derunt.
 C. de prescrip. xxx.
 an. comperit.
Iobem. Sic
 et pueri. C.
 de fribus. patro. l.
 vici. contra. sed
 ibi privilegium ha
 buit ab impera
 tore. et preterea
 per quadraginta
 annos non solvit
 et inde tutus est
 per illa duo.
Decimatōnū.
 videtur q. laicus
 possit decimas p
 scribere. nam ius
 habet picipendi
 et petendi eas ex
 quo ei conceditur
 ab epo puta i. feu
 dum vel benefi
 ciū ab tpus. ad is
 dicunt quidam q.
 laicus nullum ius
 in eis habere p
 t. i. q. i. puenit. et
 secundū istos pla
 num est. Alii di
 cunt q. cū sic oce
 buntur laico ab e
 pisco laicus ha
 bet ius possiden
 ti. sed illud ius nō
 est spirituale nec
 ratione illius iu
 nia posset prescri
 bere quia alieno
 nomine possidet.
 Si vero vellet in
 teruertere positionem iam inci
 peret esse male fi
 dei. extra d. prescrip.
 fidicenti. et ita
 nō possit pscrive
 re ea. q. licet laic
 sit tñ sup decimis in
 foro eccie suem
 cur. sed nōne ius
 spiale picipendi
 decimas hñt lepro
 si. et extra de ec
 edificā. c. ii. et te
 plari qui fuit lai
 ci. hic q. non. sed
 tantū a prestatōne sunt liberi. qd ex eo patz. q. si pbiū de quo ipi
 non prestant decimas devoluitur ad ecciam vel ad puerū statim ec
 clie vtibz iure suo et solvet priuatus decimas.
Etiam si a romano. quia in talibus papa non vult dispensare.

presidem adire nō poterit saltem ad
 epm locoz vel defensorem ciuitatis
 eat et suā manifestare volūtatem in
 scriptis depropet. Qd si preses vel
 epus vel defensor abfuerit liceat ei
 publice pponere vbi domiciliū ha
 beat possessor seu cum tabularioruz
 subscriptōne. vel si ciuitas tabula
 rios nō habeat cū triū testiū sub
 scriptōne. et hoc sufficiat ad omnes
 tpaem interruptōnem sive trienni
 sive longi tpis sive triginta annorum
 vel qdraginta fit. C. Nec de pre
 scriptōnibz inter pueratos. Ceteruz
 aduersus loca religiosa nō nisi qua
 draginta annorum prescriptio currīt.
 Vñ in autēticis. C. Quas actōnes
 tricēnalis pscriptio secludit si loco
 religioso cōpetat qdraginta annis
 claudūtur et in nouellis neqz decēnij
 neqz vicēnij tē. In canonibz vero
 eccia aduersus ecciam triginta an
 nis. monasterium aduersus ecciam
 non nisi qdraginta annis pscrive
 pmittitur. C. Qd si pueratus pīcī
 as et decimas sive cū titulo sive sine
 titulo possederit nulla tempis pscr
 ptione tutus esse poterit. Que enī
 ab inicio de iure effectuz sortiri non
 possunt. tractu tpis nō dualescunt.
 Vñ si liber homo longo tpe p seruo
 detineatur. et si. xl. annorum curricula
 excesserint sola tpis longimqtate li
 bertatis iura mīme mutilabuntur.
 C. Ad h. eccia respublika pīmitie de
 cimatōes ciuilū functionum instar
 obtinet. porro publice functōes pī
 bi nī pīnt. Vñ. viij. li. co. titulo. xxx.
 vel. xl. annorum pscriptōe ipator ana
Istafius.

Iobem. eos q. rē aliquā p. ori
 nuū annorum. xl. curriculū sine qdā le
 gitia in pīllatōe possederit. de posses
 sione quidē rei seu domīno nequa
 quā remoueri. functōes aut̄ seu ei
 uilem canonē vel alia publicā quan
 dam collatōnē impositā eis depēde
 re opelli. nec huic pti cuiuscūqz tpis

.xxv. q. i. sunt quidam. **R**escriptū. xxv. q. ii. rescripta.
Item decime. laicis. q. e. q. viij. decimas. et. c. puenit. nisi forte le
 prolis et huiusmōi causa paupertatis et intuitu elemosine remittant.
 .xxv. q. i. q. hijs ita. v. quecunqz.

Priuersas. vel templorum. id est ecclesiarum.
Longi tpis. non dicit longissimi. vnde bene pscriberet qui

a colonis emeret
 lōgissimo tēpore.
 et licet sit ar. otrā
 xvi. di. boni. nam
 male fidei posses
 sor ē. ex quo emit
 rem illam ecclie
 otrā legum inter
 dēa. vt. C. d. agri.
 quēadmodū.

Precium. s.
 .xii. q. ii. quisquis.
 .s. xi. q. i. vult
 rāne. contra. q. h
 fuit male fidei pos
 sessor. hoc notaui
 .s. x. q. ii. q. q. vo

pscriptōez oppositā admitti. C. Sic
 pdia sive sint puerati sive eccie pscriv
 bi pīnt. pueratus decimatōnū et pī
 cīaz pscriptōe tolli nō pīnt. etiā si a
 romano potifice quilibz laicus sup
 hijs rescriptū impetraverit. Rescri
 pta em̄ q. otrā ius scriptū ipetrata
 fuerint nisi talia sint q. illis quibus
 data sint pīnt et nulli obfint nulli
 momēti ee censem̄. Itē. C. Decime
 deo mandante sacerdotibz ac leuitis
 separe sūt vt de sorte dñi viuerent
 qui in eius sorte dñi numerātur. nō er
 go cuiusq. pīulegio laicis concedi
 possunt. ne diūmis mādatis auētas
 hūana pīudicū inferat. Vnde im
 patores valētīmān. et theodofus.

Priuersas t̄ras q. a colonis sive
 emphiteotearis dñi iuris
 republike vel tēploz i qlibz pūicia
 vendite vel villo alio pacto alienate
 sūt. ab hijs q. pīpā atqz pīse et otrā
 leges eas detinēt. nulla longi tpis
 pscriptōe officiēt iubem̄ restitui.
 ita vt nec pīciū quidē mīqz apatorib
 bus reposē liceat. C. De pscriptōi
 bus vero longi tpis in autēticis iue
 nitur collatōne. viij. ostitutōne. vi.

Quas actōnes alias tricēnalis
 decēnalis vicēnalis pscriptio seclu
 dit. si loco religioso pīpetū. xl. annis
 claudūtur. vsu capione et qdriennij
 pscriptōe sūlū locū hñtibz. S3 sola
 pscriptō. xxx. annorum et deinceps a q
 tñ pscriptōe pīulegia romane ec
 clehe sūt exclusa. que non nisi centū
 annorum spacio pīscribi pīnt. C. Vnde
 iohānes viij. scribit regi loddico.
Priuilegia rōne eccie non nisi pre
 scriptōe cētū annorum tollunt.

Emo de annorum numero resul
 tandi sumat fomētū. q. sancta ro
 mana eccia cui deo auctore fuimus
 pīulegia q. in firma petri petra sta
 bilitatis petra suscepit nullis tpiibz
 angustātū nullis regnoz pītitōni
 bus pīudicātū. S3 venerāde leges
 romane diūmitus p. ora pīncipum

Quadriennij. hoc non approbo vt patet p contraria. s. xi. q. ii.
 quicunqz militū. et. s. e. q. i. in canonibz. vt dixi. s. e. placuit.

Emo. angustātū i. in suis priuilegiis.

Preūdicātū. s. vi. e. c. i.

A Per centuz annoz similiter vfufructus ciuitati relictus spacio cē
tum annoz pditur. ff. de vfufruct. an vfufructus. Is. pscriptō centum
ānoz olim locū hēbat in qlibz ecclia. C. de la. san. ec. vt inter. sed ho
O die tantuz romane ecclie appropata ē. in aut. hec institutō in
nouat ostitutōem. extra de pscp. cū nobis. Jo. . Q. iij.
Stenfū est. Is qstio. iij. patet p ea que dicta sunt de prescri
ptioribus dictū ē.

ptiōmbus dictū ē
q et monaſteriuz
otra eccliam et ec-
clēſia oē monaſte-
riū. xxx. annis nō
preſcribit. quo ad
hēm non ad im-
paria iudicantur
h ſedm antiquos
canones moaſteri-
um et ecclēſia ad
iparia iudicantur
in pſcriptōne con-
tra alios vel ab
aliiſ. nā ecclia con-
tra eccliam vel cō-
tra laicū. xxx. an-
pſcribebat. et e-
andē pſcriptōnem
patiebatur ab eis
h monaſteriū nō .
vt. h.e.c.i. innuit .

DOffeffiones. Deporū·res ḡ
epī gaudēt eodez
privilegio quo et
res eccie· ar·s· e·
·q· i· h̄c· q̄ nō cre
do· rem em̄ clerici
vel epī p̄scribunt
laici· xxx · annis ·
vt ex· e· scōrū· sed
res eccie non ī· e·
neq; b̄ ḡ intelli-
go de rebo eccie
que epī funt.
Abbates · i·
eos p̄scptōne tri-
cenni ēsse tutos· f·
q; possederūt rem
alicuius eccie vel
epī· xxx · an · hoc
em̄ expedituz est
hodie q̄ nō. Itēz
in eccl̄is locū non
bz prescriptio m̄si
· xl · annorū · ex de
p̄scp̄ · de q̄rta · Jo.

Dolumus. dominio. i. possessione. sicut alias possessio p domino
pomitur. s. e. q. ij. vñsis. ff. de v. sig. interdum. **J**ohannes.
F Possessum. sic patz q ille qui est in possessione vñq ad finē cause
manebit in possessione. vt. vñj. q. iij. nonne. s. ij. q. vi. quotiens. ij. sed
ibi erat persona suspecta. ar. ff. qui satisfare cogū. l. si fideiussor. q.
vñ. vnde tunc fructus sequestrari debent. ff. de ap. impator. s. ij. q. vi.
appellatōne. alias res ante sñam non est auferenda possessori. s. xi. q.
G Fines pñioꝝ nō procliarū. illi em n̄ pñscriben̄. s. e. q. .i. q̄ res.
.ij. licz. et. c. inter memoratos. = h̄ inoachi possederāt tñ ius em
E Ecclesie. s. e. q. iij. nemo. d̄. = phiteoticariū. n̄ pñscriperāt ius q
clericis cōpetebat. q̄ erāt emphiteote romane ecclie. vel dic q̄ licet
ius romane ecclesie p se nō poss̄ pñscribi pñscriberet tñ cum vñuerſi
tate. ar. ex de iur. pa. ex lñis. ff. de otrah. emp. in modicis. vel licz cō
firmet. h̄ sñma quo ad ipos litigates nō īdeo pñjudicabit romane ec-
clesie cū voluerit ius suū pñseq. ex de cap. mo. dñlcūs. ar. ex de sentē.
et re iudi. cū sup otrouerſia. et. c. suborta. vñ nō ē m̄cōuem̄es q̄ con-
tra ecclias subiectas soli pape pñscribaēt in rebus aliquibus q̄ in h̄ non fit
pñjudiciū rōne ecclie. q̄ eodem iure tenetur nunc illa romane ecclie quo
prior tenebatur et si vere velimus loqui nec romana ecclia aliqd pre-
scribit nec aliqs otra eā pñscribit. q̄ si romana ecclia aliqd pñscribit d̄
aliā nō plus iuris h̄ p h̄ q̄ pñs habuit. q̄ et pñs illa res fuit ei sub-
iecta cū ipa in oibꝝ ecclias h̄ plenitudinē pñtatis. vt. ij. q. vi. decreto.
Mōstrauerit. ecce q̄ obicit interruptōnē eā pñbare debz sicut
qui obicit pñscptōnē eā pñbare tenet. vt. s. e. q. iij. inter. et. c. dilecto
imiliter et q̄ obicit malā fidē eam pñbabit. et si vñus obicit pñscrip-
tōnem et alter interruptōnē vtriusq; testes audiūtur. vt ex de pñscpt.

¶ mulgate rez eius prescriptōnem
nō nisi p centum annos admittū.

Stēsum **O III**
é qñ ecclia adūsus eccliam
pſcribē poffit. **N**ūc viden =
dum eft fi monaſterium aduersus
eccliaz prefcribere valeat. qđ vr =
banus papa. ij. phibuit dicens.

Tricentio temporis abbates vel monachii aliquid prescribere non valent.

Diffessiones ecclesiarū et episcopoz tricennales abbates vel monachos habere omnibus modis prohibemus. **C**ed si tollitur eis tricenalis possessio a beato gregorio conceditur eis quadragenalis prescripto. **C**Ait enim greg. ppa petro subdiacono. **Q**uadrag

ta annoꝝ pſcriptō religioſis domībꝫ

Dilimus acce **conceditur**
dente te ad panormitanam
ciuitatem questionem ipsam tali
ratōne discutere domīnō rei apud
possessorē sicut hactenus possessum
est videlicet pmanēte. ut si pfatum
monasterium sancti theodori fmes
de quibus causatō mota est incon-
cussos qdraginta annis possedisse
reperieris. nullam dīmceps etiam si
quid sancte romane ecclesie compe

illud. Et si iam lata est similitudinem scriptum postea non admittitur reli-
quus ad aliqd pbandū. ex de presb. scōz. Et tñ strariuz inuitur. sed
nunqđ ille qui pbat prescriptōne tenetur pbare se cōtmue possedisse.
¶. hoc certe impossibile esset pbare. Et sufficit pbare qđ a principio
possedit et in fine et qñqđ i medio. nā extrema tpa fūt qñqđ considera-
da in prescriptōne. vt. C. de sta. defunc. si mī. et. C. de apoth. public.

tere potuit patiaris sustinere calum
niam sed quiete eorum inconcussam
omnibus modis procurare. Si vero

auctores ecclesie non eos possedisse
• xl. annis in concilio iure monstrauere
timunt. sed aliquā inter hec tempora mo-
tam fuisse aliquā questionē eorumdem
fimūm electis arbitris tranquille et
legaliter sumpiatur. ¶ Item ex no-
uellis iustiniām. ¶ De eodem.

Deq̄ decenniū necq; vicenniū vel
•xxx• annoꝝ possesso vel pre-
scriptō sed sola •xl• annoꝝ curricula
religiosis domībꝫ opponantur • non
soluz in ceteris rebus sed etiā lega-
tis et hereditatibꝫ. **S**icut ergo
religiosis domībus ex lege non nisi
quadragenaria obicienda est pre-
scriptō • ita et auctoritate etiā gre-
gorij aduersus etiā alias ecclesiās
p̄scribere possunt eodem spacio tpiis.

Quod autem ea quae ecclesiis debet rectores eius de sua auctoritate iudicij pretermisssis repetere non valeat. beatus gregorius testatur dicens. **Judi-**
cō nō manib⁹ reg ecclie defendant.
Ansuetudo noua in hac ecclesia et valde reprehēbilis erupit. ut cum rectores eius patrimonij

non videntur de-
terioris conditomis esse si reuertuntur ad suum pristimum statum. vt
•xxxv. di. ab exordio. sic vides q̄ licet obitō dotis p actū nō possit fi-
eri deterior tñ si primo mulier fecit pactū q̄ hodie redderetur ei deo-
deinde faceret pactū q̄ usq; ad annū ex quo modo obitō dotis reuisa
est ad suā naturā nō dī esse deterioris cōditomis fcā. vt. ff. de pact. si
vnus. q̄ si in spem. et ē. si. C. de testa. hac cōsultissima. q̄ si q̄s aut.
vel dic q̄ ibi nō rōne pscriptōis p iudicatur eis h̄ rōne taciti consen-
fus. vel dic q̄ licet exceptō sit ppetua et actio tpalis. vt. ff. de accep-
do. pure. q̄. vi. tñ facilius pdit exceptō q̄ actio. nā actio non pditur
misi usq; ad. xl. annos. h̄ exceptō uno actu pdit. vt ex de osti. cū ac-
cessissent. et ex de pben. p illorū. in fi. et. C. de iur. domi. ipetra. l. ii. i
ff. de procura. pom̄. q̄ rati.
Questio. v.

Quod autem hic est quinta questio que habet duos articulos. primum
est an plati ecclesie auctoritate sua res ecclesie repetere valeant
absque iudice. et quidem non. ut I.e.c.i.scds est utrum cadat a causa
si sua auctoritate usurpet quod ad se primus putat. et quidem in causa ecclesiastica
iz usurpet sua auctoritate non cadat a causa. ut I.e.si episcopum. sed in causa propria sic
C.vii vi.si quis in tantaz. et I.e.placuit. nisi in causis quod notantur. C.
quoniam licet vicarius sine iudice. l.i. una. prohibetur tamen et in aliis I.e.c. et ita
Qonfuetudo. ecclesia. s. romana. est hic ar. quod si propria cum aliquo causaz
ibz non ipse debet esse iudex et rem occupare sed arbitros eligere. ar.
iij.q.vij.nos.alioquin cadet a re. in autem de manu principi. coll. iij.s.vi.C.
ut nemini liceat sine iudi. l.una.C.ut nemo priuatus. l.i.C.de his que
potest. no. l.i.tamen si vult esse iudex in causa sue ecclesie propter esse. ut dixi. iij.q.vii.si
Titulos. i. vexilla vel alia signa. sed enim soli principi est prius qui sunt.
nihilum. ut. C.ut nemo priuatus titulus vel signum impo. l.una. et qui signa

impunit rebus suis sua auctoritate. si est de plebe decapitatur si nobilis vel clericus prescribitur. C. vt nemo pua. titulos. l. ii.

Sed manibus. xxiiij. q. viii. ouemor. et. c. quicunque. s. xv. q. vi. aucloritate. otria. s. lxij. di. adriamus. otria. xxiiij. q. viii. occidit. contra. vbi dicitur de materiali et spuiali gladio. h. singula singulis referuntur. vel h. cū nō possidet h. alii auferre conantur. vel secus quā possessor non vult stare iuri.

Defendat. i. petat. vt di. viii. quo iure.

Sponde. id sua auctoritate.

O hē sedis articulus huic qm̄is dicas q. in reb⁹ ecclie nō h. locū consti- tuto. si q. in tātā q. delictum plati- c. ut. h. e. si ep̄m. et platus p̄t fa- cere meliore adi- tionem ecclie non deteriorē. ut ex d. in integ. resti. res quisuit. sicut nec iusatio tutoris vel violentia preiudi- cat pupillo vt. C. vii. vi. memine- rime.

DPlacuit. si = uo volētib⁹. ar. q. illicit⁹ oſen ſus nō habeat pro cōſenſu. xci. di. si quis ep̄us. ex de- cle. oſius. xviii. q. ii. si q. abbas. C. be. Salgamō bōſpitib⁹ nō prea- bēdo. i. C. d. rap- tu. virg. l. iſta. ar- eōtra. xxviii. di. diaconi.

Cause. qntū ab poſſessorū iu- diciū. etiā q. pu- mī dī in litis. eſti- matōne. si h. ap̄a ab ſiliūdīne eius q. d. tutorē. d. de admi- tu. nō eſt ignotū. et. C. vii vi. meminerit. vt ſicut factum tuto- riſ non redundat in pupilli dānum. ita nec h. delictuz pſone redundabit in dānum ecclie.

Detrimentū patiatur. q. deponitur et ſic nō aget. xii. q. ii. mona- chus. aliter expōit gratiānus. h. e. q. vltimo. et pūntur publicatione. bono. ar. C. vii vi. meminerint. et in expēlis. C. de admi- tu. nō eſt ignotū. h. otria. ii. q. vii. lator. h. q. ibi non punitur raptor ex maledia ſen̄ eſt. h. adhuc ē otria. xvii. q. ii. eleutherius. ibi em̄ p̄bri cuiusdam ep̄i ſpoliauit monachos. p̄ iure ep̄i ſhuādo. h. tñ nō dī ibi q. mandaue- rit h. ep̄s. h. vidi. q. ſi ep̄s occupet huiusmōi rē ſolēnſi canonicoz. q. pūdicat ecclie. C. de ſa. ſan. ec. iubem⁹. xxv. q. ii. ita. h. h. nō cōcedo. ar. xii. q. ii. ſine exceptōne. xvii. q. ii. ſi quis abbas.

Litteras. ſirmatōis. q. nō valēt in re violēter poſſessa. C. vii vi. au- cloritate. ſic nec pūilegiū ſup̄ re litigiosa. vt ex de testi. cāz. ſic ex de ſirma. vñ ex aſata. nō autē auferat p̄ vim. vel ſicut euz apparet.

Et eū apparet. ſcīlicet detentorem p̄imum. **P**acificē. i. iure rō. p̄iedo q. nō inualit. et ita referat qſtionez **R**etulerint. forte exci- de electōe ante reſtitutōne. vel repētēdo volēs repētē q. inualit et ita referat questionē ex ſimā vt ex limite vel ex aliquo iure et h. intelligē dū toleratur. extra de re. ec. nō ali- q. p̄ſbroz. xii. q. i. p̄cipimus. ar. C. de ſa. ſan. ec. iubem⁹. **T**o. ſeb-

h. in mobū exceptōis aliqđ p̄ponit q̄re iben̄ h. dēt. non cognoscet de exceptōne. vel etiā ſi in modū reſtuentōis p̄ponat ideo non intel- ligas de exceptōne vel reſtuentōne. h. h. vult dicere q. fca. reſtōne p̄t agi de p̄petate corā iudicib⁹ electis cū ſuſpectū h. p̄matē. ar. xi. q. i. p̄uenit. ē autē ar. ex eo q. d. h. ſras impetravit. q. p̄mas p̄t cōcedere p̄ilegiū. c̄ de h. q. ſi. a. p̄la. quāto. ſit archiepi. vt. ix. q. ii. p̄ ſin- gulas. h. nō in dio- ceſi ſuffraganei. ex d. excē. p̄la. ſic. vñire. miſi h. fierz de cōſenſu omnī ſporū. ut. ix. q. iii. archiepi. h. p̄ ta- le p̄ilegiū n̄ ſfir- matur miſi q. d. eſt alias legitimū. nā ſol⁹ papa id quod nichil ē ratū facit au- cōtate ſua ſi ex certa ſcītia h. fa- ciat. ar. h. e. ſi ep̄m licz alias ſfirmari nō dicatur miſi q. d. ante firmū erat.

Ep̄m. dpo ſitō. licz ma- la fuerit et h. ap̄e ſcādalu. ſic. iii. q. vi. hec quippe.

Delictū. s. x. viii. q. ii. eleuthē- rius. otria. xxv. q. ii. ita nos. dē. ſed ibi potius pumū = tur de iquētes q. ecclia. vel bñ pumū tur ecclia nō in ho- nore h. in faculta- te ap̄ter delictū p- ſone. h. otria. s. -e. q. ii. placuit. h. delictū q. cōſiſit in omittēdo bñ p- ſudicat ecclae ut ibi h. q. d. in faciēdo nequaq̄. alienare tñ dī. q. vñ capē p- metit. ff. d. v. ſig. alienatōis. h. otria. s. liii. di. ſi ſuſs. ibi dī. q. p. vno h. uo ep̄s diuſos debz dño recopēſare. h. ſtelligēdū ē eū de- bere diuſos reſtitu- ere n̄ de reb⁹ ec- clesie. ſed de ſuſs ap̄. ſi quas h. ſi ſuſs.

Redbātū. h. ab eū nō puererit tenetur ex male- ficio defuncti ſm

canones. ex de pigno. c. iii. xii. q. ii. ep̄s q. filios. ar. xci. di. bñ quid. ex de rap. in lris. licut heres defuncti tenetur cōditōe furtiva. ut. ff. de obi. furti. ſi. p̄ fure. ſ. cōditio. ff. vi. bo. rap. i. ii. q. vlti. q. illa n̄ orī ex maleficio. etiā ſi lis cū defuncto ſteftata nō ſit. imo p̄fumit pue- milē ad eū ex quo in vniuerſū ſuccedit. ar. extra de vñ. tua. ſed hoc ideo ē quia ibi defunctus fuit obligatus ex quaſi otractu ap̄ter in- debitū ſolutū. vel bñ ouenit heres h. ad eū n̄ ſi puererit. ſed obici- tur ſi. p̄ vñ ſis repetēdis agitur actōne ex quaſi contractu q. ad ec- clesiam de otractib⁹ ſi agitur rōne pacti ſi heres nō eſſet ouenit. Rñ. licz ex otractu agatur tñ versatur ibi delictū vñ heres p̄t oueni- ri. vt. ff. de act. et obli. l. ex otractib⁹ ſm legē autē n̄ tenet ex delicto

Defuncti miſi lite ſteftata. C. ne ex delict. defunc. l. i.

Ognouimus. nō in ipo. i. nō ap̄ria ſed ecclie. p̄t enim in propria puniri. xxi. q. vlti. ſi quis cuiuslibet. ſi illam penā plus timeat.

A omūione. ſez rez. eius. id eſt non omūicenus facultates eius

nobis ſed loco in quo eſt acturus penitentiam deputentur. vt. h. e. de

lapſis. vel omūione rez. ecclie ſibi omīſſe. non enim propter hoc

res ecclie ſunt auferende licet hoc quotidieſiat ab ep̄is et force

nō minus iniuste cum pena pecuniaria magis timeatur et ideo iuste
videtur fieri posse. ar. xxiiij. q. iiiij. ea vindicta extra ut licet. nō ob. qm̄ fre-
quenter. in fi. et intelligunt quidē h̄ caplū de libertis ecclae p̄motis
q̄ om̄ia que acqrūt ip̄i ecclae acqrūt. ut ex de suis non ordi. c. iiiij. vnde
ne ppter eo r̄ delictū dannificetur ecclae statuitur h̄ q̄ ip̄i puniantur
in persona et nō in rebz res em̄ ecclae offiscari non debet. vt. s. e. q. i. in
canonibus. et. q.

Elapsis. et
Dres eorū. vi
detur h̄ q̄ si cleri
cus remoueat ab
ecclie sua q̄ om̄ia
sua ei reddantur.
vt extra de
cleri. cōiug. qd a
te. rex de renū. c.
i. et. xxvi. q. i.
si q̄s rapuerit. sed
h̄ nō cōcedo. sed
dico q̄ tātū vñ
fructus illorū de-
bet habere tēpe
vite sue. et sic in-
tellige q̄ h̄ dicit.
Sollicitudi-
nem. ar. ad quem
spectat onus r̄c.
vt. xij. q. i. carita-
tem. xxvij. q. i. si
quis rapuerit. s.
l. di. si quis ep̄s.
s. xij. q. v. c. xl.
ff. d. reg. iur. fī
naturā. nā natura
est comoda eum
sequi r̄c. d. fur.
r̄. ser. corrup. l. fi.
s. sed cum.

Gfortassis.
non inutilis.
pp̄ter hoc q̄ pre-
latus inutilis fa-
ctus est quasi di-
corer inutilitas p̄
lati non facit ec-
clesiam inutilem.

Apiscopo. ss
riaciat. cū co-
ep̄s. vel secūdūz
bug. solus h̄ fa-
ciat. h̄. xviii. q. ii.
si quis abbas. ar.
ep̄m posse depo-
nere abbatem

Alterius. quia
ibi esse non debet
sicut d. monacho
dicitur. s. e. d. lap-
sis. valet enim in-
terdūm r̄c. vt dis-
citur. lxxxi. di. va-

let. s. i. q. v. c. i. =sum. q̄nq̄s tñ et res ecclae dantur i. p̄petratē. xij. q.

Illud. m. v. =. q. i. bone. h̄ cū dentur intiuītū officiū non ut hic.

Auferre. h̄. e. q. ul. inuentū. cōtra. s. di. lxxiiij. gesta. ar. s. e.

q. i. possessiones. otrā. sed dic nullaten⁹ id est vñq̄ ad tēpus p̄stū.

Hero qualitate. vide meliorē obitōnē clericorum p̄cipientiū
aliquid ab ecclae ppter obsequiū aliqd vel extrinsecā p̄bitatē quam
canonicoz. q̄ ob delictū illud nō amittūt sed retinet et habent vñq̄
ad obitū suū. ar. h̄. xij. q. ii. sepe. vel dic auferre p̄sumāt non dico ei
h̄ ecclae. et sic facit ad apolitū grām q̄ delictū p̄hone nō redūdat r̄c.

Si ergo. meliorem. extra de in integr. resti. req̄suīt. et h̄ verū ē in

acquisitū secus in acquirendis. C. de acquiren. posses. ex liberis. sed si

apria h̄ platus agatur otrā eū. C. arbi. tu. quicquid. et xij. q. ii. mo-

do. aut ecclias. h̄ est. vi. questio.

• q. viij. nem⁹.

Qscilicet an abbas possit tenere eccliam quam acceptit de ma-

nu laici interueniente post oīensu ep̄i. et videtur q̄ sic. h̄. e. nūl

lus. r. c. decimas. et extendit eam magister etiam ad decimas et om-

nes res ecclasticas et in hūc modum tractat eam. p̄mo oīensu q̄ laici

ecclias vel decimas nec etiā ep̄oz auētate possidere vel habere p̄nt.

ergo nec alicui eas cōferre possunt si tñ post cōsensu ep̄is cōfici inter-
uenēt valz donatō h̄. e. s. ficut. et. c. decimas. ius aut p̄fōnatū sine
auētate ip̄ius cōferre p̄nt loco religioso. extra de iur. pa. illud. et. c.
dūltatō. ostendit postea grānus qd iuris in ecclias ab eis funda-
tis laici sibi valeat vēdicare. dic s. q̄ qui eccliam cōsequitur a laico
ip̄o iure suspenſus ē. ar. h̄. e. decimas. et. c. cōstōnes. et. c. si quis dein
ceps. nisi auētate
pape hēat laicus
inuestituras. sicut
rex apulie. tūc p̄
dare cui vult p̄t
auētatem ep̄i. h̄.
nemini.

Laicorū. s.
lxij. di. adrian⁹.
iij. oē. h̄ illud ca-
pitulū abrogat⁹
est. vt di. e. q̄ ve-
rum. Jobes.

Ecias. qual.
vidi. ḡ ex h̄
caplo et extra de
decimis. q̄uis. et
c. p̄hibemus. et
de prescrip. cām.
q̄ laici peccant si
decimas posside-
ant. bug. dicit q̄
ep̄s bñ p̄t cōferre
laico decimas sicut
etiā possi. pignori
supponere vel vē-
dere. vt ex d. pig.
c. i. sed ius spūa-
le nō p̄t cōferre.
alī vero dicit q̄
quocunq̄ mō aē-
cipiunt peccant p̄
predica capitula
et extra de decis.
ad h̄. q̄ etiā fru-
ditib⁹ vti. p̄hiben-
tur. vt. x. q. i. bāc
cōsuetudinē. ego
credo q̄ tēpali
nō p̄t habere lai-
eus iure fuit. vt
ad heredes dōce-
dant. vt extra de
deci. ad. h̄. q̄ ius
spūale qd resider
apud eccliam sine
re tēpali cōsistere
non p̄t sic corpus
sine anima. vt. i.
q. iiij. si quis. h̄.
quia mutile esset
istud his ecclae vt
dic̄t lex d. vñfū
et. vt. mīstī. d. vñfū
fruct. h̄. iij. nec ob-
stat. ex de loīs q̄

q̄uis abbas peccauerit h̄ subiciat
eū p̄tati abbatis alterius monaste-
rij. **I**tē gelafus. **Q**ue sacerdo-
tes dederūt subsequētes pontifices.

Nullaten⁹ auferre p̄sumāt. **L**lud cēsium⁹ esse statuet ū
vt quascūq̄ munificētias clericis a
sibi hūietib⁹ d. reb⁹ ecclae in vñsum a
de p̄prietatē p̄cedētes sa-
cerdotes dederūt. subsequētes ponti-
fices nullaten⁹ auferre p̄sumāt. **S**i
qd tñ culpe extitit p̄ q̄litate persona
rū vel regula p̄cedētiū canonū in p
sona hēatur nō in facultate distri-
ctum. **S**i ergo delictum p̄sonē in
dānū ecclae ouerti nō p̄t q̄ p̄curatō
oditōnē ecclae p̄t facē meliorē nō de-
teriorē. **S**i p̄cco abbatis possesso-
nes monasterij auferri nō licet quo
modo delictū ep̄i vertetur in damnū
ecclae vt inde detrimentū cause sue
patiatur. **S**z detrimentū cause pati
nō ē sic accipiedū vt ecclae suo iure
p̄uet. **S**z potius q̄ clericis corā iudi-
ce stātib⁹ ep̄us tacebit. et p̄ iuria
illata multabitur si p̄pria habuerit

Vod autem **VII**

Oecclias de manu laicorū
nec abbati nec alicui acci-
pereliceat omnium canonum testa-
tur auditoria. Generaliter enim
tam ecclae q̄ res eccliarum in ep̄orū
p̄tate cōfistūt. laici aut nec sua nec
ep̄oz auētate decimas vel ecclias
possidere p̄nt. Vñ si ep̄i siue bñficio
siue p̄recio ecclias vel decimas laicis
dederint domum orationis domum

fi. a p̄la. cum apostolica. q̄ ibi potius factū q̄ ius tangit. extra de
ap. ad p̄sentia. ar. q̄ non solum dare sed etiam domi deferre deci-

In horreū. mas debent. s. e. q. i. reuertimini.

Sub manu ep̄isci. h̄. e. q. nemini. otrā. sed ibi de iure patrona-
tus agitur qd laicus p̄t dare et ab eo accipi. s. di. xxxij. preter. s. x.

q. i. decretuz est. =. s. e. q. ad hec. otrā. s. di. lxxiiij. cōfisiuit. s. i. q.

Honorabilis. =. iij. c. xl. s. xij. q. ii. vulnerane. in ilis omnib⁹ d:

q̄ secūdū merita p̄sonazz potest diuidere res ecclasticas. solutō. hoc
caplū loquitur de illis clericis quozz p̄pende nō sunt distincē. vel
dic q̄ loquitur de decimis et oblatoib⁹ que equaliter fūt diuidende.

pares ergo erūt redditus omnū qui fūt in eadē ecclae quo ad pre-
bendā. extra de oītī. cū om̄es. et. c. cū. **M**extra de p̄ben. relatū. et
secūdū apl̄m vñus non debet esurire et alius ebrius esse. et quoru-
dam remissio. alijs nō debet esse tribulatō. vt. xxv. q. i. h̄. bñs ita. in
fi. sicut iniquū est inter socios q̄ vñus plus consequatur q̄ alter. vt

ff. pro loc. verū. h̄. sicut tres. vel dic q̄ nō negatur quin scđm menta
p̄sonarū possit diuidere res. sed scđm carnalez affectū non debet eas

Multe. quo ab mēbra q̄ ip̄a ecclia vna est. vt. viij. diuidere.

q. i. noticiānus.
et. xxiiij. q. i. loq.
tur.

C Onmībō ar.
p capellis vt cē
mūcētūr ris de
cime vt. lxx. di. sā
cto. s. e. q. i. c.
de decimis. s. xij.
q. i. videntes

Q Sicunq; qd
minus. Sed
pone aliquis diu
nō soluit decimas
nec modo posset
psoluere nisi ven
detet omnia q hz
numqd tenet ea
vendere. sic. h ec
lesia bz ei dimit
tere vñ vivat. cū
bz id est bz ei datu
ra. res enim ecclie
omnib; fuit omuni
cande. ar. s. e. q. i.
qñ quicquid. v. b
b. nec etiā em ita
auare sunt omnia
extorquenda quia
bz ē eius ratio
ne regat ar. ff. de
re iudi. inter eos.

S. v. Itē patz ex
bīs q. sic laicus
non p. pscibere
in decimis nec in
quātitāte deciarū
bz sit ar. cōtra q
de deci. in aliq; b
vbi di. q. decime
quedam ex longa
obuetudine bebē
tur. bz illud p. in
telligi. Sm dek. ex
e. ad aplice. v. lo
q;ur de decimis pso
nibus. sed certe
et ille similit lege
diuina dabūt. v.
xxxij. q. v. dicat
te nota q. licz nō
currat prescriptio
in q̄tate decime
tū currit in q̄tita
te cathebratice.

v. et de cen. olim
qd miz. vidi cum
clericis possit p
scribere i decimis et
nō in cathebratice
co. ratō ē qm ca
thebriatice nō pos
set ep̄s a se abbi
care. ut ex de do
nae. pastorali. b
hoc diu. s. e. re
vertimini

C aut b ipa. s.
lxxvi. di. esau. s.
tra. c. q. venatoris
bus. s. di. xxiiij.
qndaz. tra. so.
ibi de arenaria v
natōe q. p̄hibit a
ē. h. de saltuosa q
abusa concessā e
be q. deciatō dari
p̄cipitur. ar. xxiij.
q. i. misi bella. et
noli.

nēgociationis et spelūcā latronū fa
ciunt. vñ post euersionē cathedra a
cetu fideliū segregati eterno verbe
re a dño flagellabūt. **Vñ greg
gorij. viij. ait. Decime a laicis non**

D Ecimas quas possideantur
inusus paupū occētas esse ca
nonica auētas demonstrat a laicis
possideri ap̄ica auētate p̄hibemus.
Siue em ab ep̄is vel regib; vel qui
buslibet psomis eas acceperint nisi
ecclie reddiderint sciant se sacrilegij
crimen omittere t eterne dānatois
piculū incurrere. Optet aut̄ ogruē
tius nos decimas t primitias q̄s iu
re sacerdotū esse scimus ab omni po
pulo accipe quas fideles dño preci
piente offerūt. iuxta illd vaticinum
malachie pp̄he. Inferte omnē deci
matōnez in horreū meū ut sit cibus
in domo mea. has vñ decimas s̄b ma
nu ep̄i esse cēsemus. vt ille q̄ cūdīs
pest omnib; iuste distribuat nec
cuiq; psone honorabilius exhibeat
vñ alij scrupuloſo corde moueātur.
bz fint omnia omnia q̄a in honestū vi
detur vt alij saēdotes hēant alij ve
ro detrimētū patiātur. bz siq; vna
ē fides catholica ita ncē ē vt ille q̄
p̄visor ē loci q̄uis multe fint eccl
sie tñ omnibus fideliter distribuat

I Itē urbanus. s. De eōdem
A Ongregato ap̄d clamotēsez
vrbē multoz coēporum fin
dali ouētu p̄posita est nobis a qui
busdaz eoz q̄stio de ecclis vel de ec
cleasticis possessionib; a clericis
vel mōchib; vscq; i p̄ntianz mōsultis
ep̄is acq̄sitis. Nos autē vñ samori
dilicio eoūdē ep̄orum ōdescēdentes
p̄ tpe p̄udenteloz ecclasticē pa
ci. vel q̄ aliter absq; meuitabili scā
dali piculo huiusmōi q̄stio non po
terat p̄cedere. ap̄lica auētate decre
uimus vt ea que a clericis vel mo
nachis a q̄buscūq; psomis put po
tuerūt vel vscq; hodie fuert acq̄sita
rata p̄hemiter t icōcussa p̄maneāt
bz tñ tenore ne impostez t icōsultis
ep̄is talia p̄sumant. **I** Itē greg.

D Eruenit ad nos. **D**e eōd
fama sinistra q̄ quidaz ep̄oz
nisi saēdobi p̄prie dioceſis decimas
atz xp̄ianoz oblatōes oferant. sed
potius laicalib; psomis militū vide
licet siue fuitoz vel q̄ grauij ē cō
sanguineis. vñ si q̄s ammodo ep̄us
mūetus fuerit huius diuini p̄cepti
trāgressor inē maximos hereticos
et antixpos nō nimis hēatur. et si
eūt mēna finod; de symoniacis cē

sunt t qui dat ep̄us et qui recipiunt
ab eo laici siue p̄cio siue bñfico eter
nī mēdij ignib; deputeāt. **I** Item
ambrosius in sermone q̄dragēfime
Decimas dant fideliter qui omnū

O suorum decimas soluunt.

D Vicūq; recognouerit in se q̄
fideliter nō dederit decimas suas mo
do emēdet qd nimis fecit. Quid est
fideliter decimas dare nisi vt nec pei
nec nimis aliquā offerat aut de gra
no à de vino à de fructib; arborum
aut de pecoribus à de orto aut de ne
gotō vel de xp̄a venatōe sua. Itē
ex ocilio rothomag. **Exōcentur
qui saēdotib; decimas dare noluerint**

O Mnes decie terre siue de fru
gibus siue de pomis arborum
dñi sunt t illi sanctificātū. boves t
oues t capre q̄ sub virga pastoris
transeunt quicqd decimū euenerit.
sanctificabit dño non eligetur neq;
bonū neq; malū nec i alterz omuta
bitur. si q̄s omutauerit t qd mutat
et qd mutatū fuerit dño sanctifica
bitur et non redimetur. bz q̄ mul
timodo inueniuntur decimas dare no
lentes statuimus vt Sm dñi nři p̄ee
ptū amoneāt semel t sedo t tercō.
q̄ si nō emēdauerit anathatis vñ
eulo feriātūr vscq; ad satisfatōez t
emēdatōez ogruā. **I** Itē ex ocilio
magūtēi **Veterū exemplo decime**

D Ecimas deo et sa soluantur
cerdotib; dei dādas abrahaz
factis iacob p̄missis inſinuat t oēs
sci saēdotes cōmemorant. **N**on
aut̄ sunt decie redimēde a p̄plo si al
ter eas dare noluerint. **V**nde i eo
dem concilio legitur. **Decime a po**

D p̄ulo non lunt redimēde
E cias q̄s p̄plo dare non vult
nisi quolib; munere ab eo rediman
tur. ab ep̄is p̄hibendum est ne fiat.

I Itē auz. **Quia decie deo nō red
duntur ideo iđictio fisci accessit.**

M Aiores nři iđicto copijs omni
bus abundabāt q̄ deo deci
mas dabāt t cesari cesuz reddebāt
Modo autē q̄ diseessit deuotō dei
accessit iđictō fisci nolum; eū deo
pti decimas. modo autē tollit to
tum. hoc tollit fiscus qd nō accipit
xp̄s. **I** Itē origenes columbas
rendit qui imdisciplinatis eccliam

E Sm simplicē intellicm sm mo
rale aut̄ talia dieem; et p̄mū q̄de
dicem; de templo de quo p̄ p̄phetā
dixit deus. domus mea domus ora
tōis vocabitur. Ergo Sm corpale

O Mnes. s. cō
cat. i. scis mi
sterijs. i. scē rei scz
ecclie p̄putatōis ofe
rūt. vñ. q. i. nul
li. s. e. q. i. reūtimi
Admoneāt. **trina** emi abmonis
eo bz p̄cedē vñdi
etam. ar. xij. q. ii.
indigne. et. s. v.
q. ii. p̄nti q̄. e. px.
q. iii. de p̄broz.

D Ecias. abra
bā. vt xxiii.
q. v. dicat
I Jacob. q̄ eū
iret in mesopota
miam p̄missit q̄ si
ei bñ succedēt dea
cimas deo baret.

D redimēat. ex
b. c. et illo. i. q. i.
null. r. viij. q. i. lā
ditū. dieut quidā.
q̄ nō bz nichil ius
meū spūale redi
mere. et exponit
finem huius capit
p̄hibendum est scz
ep̄is ne fiat ab eis.
scz vt redimāt q̄a
simonia ē ar. ex b.
sy. mathe. r. c. q.
relā. alij dicut q̄
si iuste vexor i iu
re spūali q̄ ad me
p̄tinet. vexatōez
meā redimē pos
sum vt si timeo in
iuste depōni. ar.
ex b sy. dilectus. j. i.
q. in. q̄litū. t iudi
ciū iustū emē pos
sum ar. xij. q. v.
n lane. C. d adul.
hui. osueuit dici q̄
si si in possessione
possum regimere
alioq; nō. vt ex
ve. dilectus.

I Ne fiat. sup
ple redēptō deci
maz. tē. sic dieis
lex q̄ faber nō p̄t
bare pecuniaz. p
specie ut. C. d fa
bric. l. i. li. xi. ar. a
tra. xij. q. vi. op̄i
m. vbi p̄ciū reci
pit. p̄ re spūali

M Aiores. abū
dabāt. s. e.
q. i. decime

C Cesari. s. xi. q.
i. si tributū. j. xx
iii. q. viii. couemor

M Partiri. i. de
ci mā p̄te dare t
ita aliud ē ptiri t
aliud p̄te dare. ff
de vñfruct. etiaz.
ptis t. ff. d. v. sig.
l. nomē. q̄. portois
E t bz dixim.
caſus. ponit
origenes auētate
illam et intravit
ihesus in templū

ejusdem vendentes
ac dom⁹ mea rō.
upliciter eaz ex-
ponēs ad litterā.
vſqz ad locū illuz
nūc aut̄ est. deinde
moraliter vſqz in-
fi. sic ḡ ordia l̄rāz
Tincipe ibi ⁊ p̄mū
cū venēs ad il-
lū locū nūc autē.
repetas p̄ncipiuz
scz et h̄ diximus
h̄m simplicē intel-
lectū iuxta mora-
lem. alia dicem⁹.
a **A** salomōe. j.
de cō. di. i. c. i.
b **A** b esdra. re-
uerſo a captiuita-
te babilonica q̄n
nabuchodonosor
d̄struxerat tēplū.
c **A** romais. s.
a tito et vespafia-
no. xxiiij. q. v. q̄.
hinc. ij. lxxvi. dī-
cieum⁹.
d **S**peculatōis.
i. cognitōis ⁊ cul-
ture vnius dei sic
olim dicitū ē. No-
tus in iudea deus.
ac. nā mō ubiqz
colit⁹. ar. q̄ eccīa
deſtructa nō ſma-
net locus p̄uilegi-
atus ar. ad h̄ ex d̄
v. ſig. abbate. in-
fi. s. e. q. i. ḡnalit̄.
ar. otra. xix. q. iiij.
q̄ ſemel. ff. d̄ otra
ben. emp. l. edem.
ſed dicimus h̄ eē
verū eaz ſupioris
auctoritate eccīa
deſtruit⁹ ar. d̄ cō.
bi. i. placuit.
e **S**ed m̄ legē.
ea ſequēdo ad lit-
terā quo ad ceri-
moialia ut ex de-
olti. translato.
f **X**pus eicit. i.
ondit turpia et i-
mūda eē eiciēda.
g **F**estiuitates.
nō ideo rep̄hēdūt
q̄ ad festiuitates
veniūt. ſed q̄ di-
uinis nō iſiſtunt
officijs h̄ turpib⁹
cātilenis. de con-
bi. iiij. c. ii.
h **P**ietatē. s. iii
·q. v. accusatoēs.
i **U**tilitas cum
vibz. s. q̄ n̄ p̄t p̄
ſicē in eis. dic qua-
re fundo ſanguī-
nē meū. vñ dicit
in ſanguine meo
effuso ppter p̄ctā
redimenda.
j **D**ū d̄ſcedo. p
eos in corruptōez
i. ſi iterū corrūpi-
tur eccīa nec em-
bab ſcī tuū. i. xp̄z
q̄idē corrūptōem

circūcisionē carnis et sedm corpales
egis festiuitates et sacrificia et alia
corporalia osequēter et tēplū dei exti-
mabitur qd̄ in lapidib⁹ insensatis
erat constructū. p̄mū quidē a salo-
mone dēm de repatu⁹ est ab esdra.
postea vero post xpi aduentū a ro-
manis destructū. et ista dom⁹ dī esse
ōromis. Quia destructa ncē ē ut iu-
dei quasi nō hñtes domū oratōmis
iam nō hñant p̄uilegiū speculatōis
dei veri nec possint s̄m legē deo fui-
re. hoc ergo f̄co omnia xp̄us eiecit
in mīnisterio spūalium actuū suoꝝ
et qd̄ tūc fec̄ vīfīlītēr egit cīiens
vēdēntes et enīētes de tēplor̄ men-
fas nūmulariorꝝ euertens et cathe-
dras vendentiū colubas dissipauit
ad correctōnē pp̄li. ut nō p̄mūda-
nis festiuitates in noīe dei celebrēt
nec emptōmib⁹ et venditōmib⁹ va-
cent in loco nō opetēti in quo nō de-
bent vēdere vel emere s̄z oratōmib⁹
tm̄ vacare atq; ḡgregari q̄fi in do-
mo oratōis. Nunc autem arbitror
tēplū dei ex lapidib⁹ viuīs constru-
ctum ec̄ciam xpi. Sunt autē multi
in ea nō sicut ḡdecet spūaliter viue-
tes s̄z s̄m carnē militantes qui et do-
mū oratōmis de lapidib⁹ viuīs con-
structā faciūt speluncā latronū esse
actib⁹ suis. nō ecclesia dei digni. sed
spelūca latronū. Qui enim ḡfiderat
in multis ecclesijs talium xp̄ianorꝝ
peccata q̄ arbitrātur questū esse pi-
etatē et cū debēt de euāgelio viue-
secundū qd̄ decet viuere seruos dei
hoc nō faciūt. sed diuitias et multas
possessōes acquirūt. nōne dices spe-
luncā latronū factā esse sub illis ec-
clesiā. vt recte dicat cr̄stus ad eos
pp̄ter dissipatōnē ec̄cie sue. que
vtilitas in sanguine meo dū descēdo
in cor. Item ipse p̄ osee pp̄hetā. tali
modo. ve mīchī q̄i factus sū sicut q̄
colligit st̄pulā in messe. et sicut qui
rācemū in vīndemīa. cū nō fint bo-
tri ad manducandū p̄mogēnti. ve
amme mee q̄i p̄ijt timoratus a tra-
et qui corrīgat in omnib⁹ homib⁹ nō
est. et cū intellexeris ihesuz dicentē
talia et lugentē peccata n̄ta. aspice
simul et illud qd̄ i euāgelio scribit̄.
cum vidiss; iherusalē fleuit sup illā
et dixit. q̄i si ognouissem et tu. et si ra-
tionabiliter fleuit sup iherusalē ra-
tionabilius fleuit sup ec̄ciam edifi-
catā quidēm vt esset domus orati-
onis. factā autē pp̄ter turpia lucra
speluncā latronū. Et arbitror n̄neire
verbuz de venditorib⁹ colubarū eis

q̄ tradūt eccl̄ias auarīs et tenacib⁹
et tirannicis. et m̄dīsciplinat̄s et ir-
religiosis ep̄is. aut p̄fbiteris ppter
qd̄ etiā cathedras t̄m̄mō appellauit
euāgelist̄ eūfas esse a ihesu. et vtī-
nā audirent h̄c cum dicētis āmoni-
tione sc̄pture. qui gl̄iantur d̄ cathe-
dris moyſi. in quib⁹ sedēt et vendūt
omnes cathedras colubatū et tra-
dunt eas talibus p̄positis. ad quos
recte dicit̄ a dñō p̄ ieremiā p̄phaz.
p̄ncipes p̄pli mei nō me ognouerūt.
filij em̄ sūt ifipiētes. et n̄ itelligētes.
Sapiētes sūt ad malefaciēdū. bñ
aut facēnesciūt. ¶ Cū ergo eccl̄ie
et oblatōes earū nō oſſtant n̄i in
potestate ep̄oz. patet p̄fecto q̄ nō
sunt ab alio recipiende. q̄ de manu
eoz. ¶ Vnde in aurelianēfi concilio
statutū ē. **D̄mes bafilice ad eū pti-**
nent ep̄m in cuius territorio oſſite
O **M**nes bafilice que p̄ sunt.
diūſa loca oſtructe sūt vel co-
tidie oſtruūtūr in ep̄i p̄tate oſtant.
Ecui⁹ tritorio poſite sūt. ¶ Itē calix.
p̄pa. **A**rchidiacon⁹ archip̄ſb̄r p̄po-
fit⁹ vel decan⁹ nec officia nec bñfi-
cia fine cōſensu ep̄i tribuat.
N ullus omnino archidiacon⁹
aut archip̄ſb̄ter ſiue pre-
poſitus vel decanus animarum curā
vel p̄bendas eccl̄ie fine iudicio vel
oſenſu ep̄icopī alicui⁹ tribuat. imo
ſicut sanctis canonib⁹ institutū eſt.
animaz cura et pecuniarū eccl̄ia
ſticarū diſpēſatō in ep̄icopī iudicō
et potestate p̄maneat. Si quis ḥo
eōtra hoc facere aut potestatē q̄ ad
ep̄m p̄tinet fibi vendicare p̄ſumpſe-
rit ab eccl̄ie līmīb⁹ arceat. ¶ Itē
greg⁹. vii. in generali finodo refidēs
dixit. **D**e manu laici ep̄atus vel
Si quis abbacia ſuſcipi n̄ debz.
deinceps ep̄atū vel abbatiā d̄
maū alicui⁹ laice pſōe accepit. nūt
latenus inter ep̄icopos v̄l abbates
habeat. nec v̄lla ei ut ep̄icopo ſeu
abbati audiētia ocedatur. et inſup
gratiaz beati petri et in troitū eccl̄ie
interdicimus quo uſq; locuz quez
tenere ſub crīmīne tam inobedietie
quā ambitōnis ex qua ſcelus ydo-
latrie cepit refipiscēdo nō deſerue-
rit. Simili⁹ etiā de infeſorib⁹ eccl̄ie
ſtaſticis dignitatib⁹ conſtituimus.
¶ Itē. Si quis impatoz regū du-
cum marchionū comitū vel quilibz
ſecularium potestatū. aut pſonaz
inuerſiturā ſpiritualiū ep̄icopatuū
vel alicuius eccl̄iaſtice dignita-
tis dare p̄ſumpſerit. eiusdē ſentētie

be oces. p. ostitus. t. eī delegari p. ex de pben. cū fm. nisi hoc bēat ex ginali ofuetudie vel spēali dū eēt pscripta. ar. tñ p. eis. ex de elec. cū m. cūctis. ex de offi. dele. sup eo sed illud capitulū. si in plebiba. in telligitur de custodia. vt ex de ap. bone. ex de here. ad abolendā.

Ep. vel capituli cū ecclia vacat ar. imo vniuersitas bñ p. cō ferre curā aīazz ar. ex de oces. p. bē. nulla. **I**tez greg. h. mutat

gfan⁹ materiam

Si quis deim
ceps. s. di.
lxii. si p. ordina
tiones.

Aubietia. h. excomunicato non
batur aubietia. sic
s. vi. q. i. q. veruz
r. xxiii. q. v. n. vos
s. xxiii. di. i. nōle
r. xxiii. q. iii. de il
licita

Interdic⁹.
ex hoc vidi q. ta
les ipo iū. sint sus
pendi. sed ostra vi
detur ex d. iū pa
pere. r. vbi dicte
q. tales fuit excō
mūcabi. et ex h
quid dicunt q. nō
fuit suspēsi. h. sunt
suspebēti. et expo
nūt interdicimus
id est interdicēbū
dicimus. tu potes
bē q. fuit suspēsi
a canone. et sic fu
spensus a suo pla
to p. absolui cum
obitor canonis fī
bi non seruauerit
absolutēz. ex de
sen. excomunicatō
mis. nūp. si aut ali
quis sub tali cōdi
tōne suspenditur.
donc peniteat.
tūc q. cito penit
statim ē. absolute
vt. xv. q. vi. nos
scōz. lxxxi. di. si
q. amodo. h. tam
excipit duos ea
fus in quib⁹ talis
q. recipit eccliaz a
laicō ē ipo iure
pūatus lez cū ac
cedit postea osen
fus epi. vt. s. e. q.
i. q. et cū cleri
cō pscpl. vt ex d
iū. p. cura pasto
ralis. meli⁹ p. di
ci q. tunc demū ē
pūat⁹. q. recipit
eccliam tanq. vo
lent esse platus.
sed si recipit eam
tanq. p. priatātē a
liq. nō vt ibi sit p
latus. tunc nō ē fu
spensus ipo iure.

et sic loqtur illū capitulū. cura pastoralis. hodie tñ videt q. talis nō
possit absolui ab epo. q. ineligibilis fact⁹ ē. vt ex de elec. quisquis

Investitura. sed nūquid p. inuestitura receptā a laico factus ē q. possessor. ar. q. nō. ex de dona. p. tuas. et ex de hijs q. fi. aīma. p. ca. ex
ore. ex de sen. et re iūd. cū aliquib⁹. ar. ostra. extra de ofue. c. n. in fi.
et ei de fuce. ab intesta. cū hīlcus. et. ff. de straben. emp. clauibus

Quoniam inuesturas. vel femine. ar. q. ab et. q. e. c. cōtra. in fi.
p. sentatōem femine potest quis inuestitura. osequi. extra de iu.
ane. biscesserūt. s. viii. q. iii. nōne. ostra. So. pa. ex literis

vīnculo se astrīctū ēe sciat. **I**tez

Exēdicatōni subiaceat nec inuesti
ture sentiat fructu. qui manu laici

Quoniam eccliam suscepere
inuesturas ostra scōz patrū
auctoritatē a laicis in multis parti
bus cognouimus fieri et ex eo plu
rimas pturbatōnes in ecclia imo
ruinā sancte religiōis oriri ex quib⁹
xpiane censure religio cōturbatur.
decernimus ut nullus clericorum in
uesturas epatus v̄l abbatie vel ec
clie de manu impatoris vel regis
vel alicuius laice psone viri vel femi
ne suscipiat. Quod si psumperit re
cognoscat inuestiturā illam applica
auctoritate irritatā ēe. et se vscq ad
dignam satisfactionē excomunica
tioni subiacere. **I**tem ex canone
apostolorum. **D**e eodem

Si quis epus secularib⁹ pote
statib⁹ vſus ecclia per ipsos
obtineat deponatur. et segregentur
omnes qui illi omunicant. **I**tem
ex cronica anastasi⁹. **D**e eodem.

Sane thessalonenses epi ob
metū impatoris anastasi⁹ thi
moteo constantinopolitano episco
po oſenſerūt. q. conciliū calcedonen
se anathematizauerat. xl. vero epi
scopi illirice et gretie otra remētes
in vnu p. pſſionē in ſcriptis factā
et a p. p. metropolitano diſcererūt
et romā mittētes romano episcopo
omunicare in ſcriptis pſſiſtunt. et
paulo poſt. Cum diſcorus iumor
man⁹ impositōz accepizz a rege re
cßerunt multitudines populoz di
centes q. ſcdm q. otinent canones
sanctor⁹ apostoloz. non eſt factus
epus et ideo nō recipietur. princeps
enim intronizauit eū. **I**tem pas
calis pp. Excommunicetur qui per
laicos ecclias obtinent

lata in ipſu vt. xxiiij. q. i. acatius. Itez talis oſurato nō fuit p. mīciosa
et ſic non obſtat. xi. q. i. ſi quis clericoz

Princeps. q. canonici poffunt recebē ab epo quem rex inuestiuit

Sicut. ſcindi. diuidi tñ p. ecclia vt de vna fiant due ſed nō ita

biuidi vt vna p. maneat. s. e. q. i. plures. Idem eſt de p. benda. vt extra
de p. bē. c. maionibus ſit i. p. uicījs ut. c. di. c. i. ff. de
offi. aſſeſ. ſi eadem

Et ecclie. ſic ergo pp. delictuz

vm⁹ bois ſubicit tota teria interdi
cto. vt ex de fpō. non eſt nobis

Der laicos. Spem. h. ita

intelligit. h. vbi a
liqua p. mīſſio p.
uenerit ſpem fuā
alias eī ſit dicit
p. monachi due
nire in aliquid et
dicē ei fumas ba
bitū. volum⁹ eī
elige te i. abbate
cum fueris factus
monachus. et q.
talitē poffint cōue
nire in aliquid eſt
ar. lxi. di. bñ. nā et
laic⁹ ſic p. poſtu
lari in epm vt. lxi
di. oſius. licate eī
potest quis habē
ſpēz de dignitate

vt. lxi. di. q. p.
dēit. lxxiiij. di. cō
fuluit. viij. q. i. q.
epatū. lxxvij. di. c.
iij. lix. di. ſi offici
a h. h. nō credo q.
neophit⁹ nō p. ee
abbas. vt ex de
elec. cū cauſam. et
melius ex d. elec
officij. et. c. cū ad
noſtrām

Duas. i. titu
latas nī ſit pau
peres. vt extra d
eta. et qual. eā te
et. x. q. iij. vmo

Quoniam in q
busbā. rumo
re. ei tñ nō credit
vt ex de eo qui co
gnouit cōſan. vx
ſuc ſup eo

Epīm. ſit et
alie ouētales ec
clie babebunt

yconomū ut. ix. q.
iij. cū ſcim⁹ et q.
q. prochiales vt
ex d. offi. ord. cum
vos. et reglarit d.
yconomus eligi p
epm. vt. ix. q. iij.

cū ſcim⁹. et. C. de epis et clericis. oēs. h. h. nichomim⁹ nī ſuētudine ſit

q. caplin eligat. ex de elec. cū ecclia. d. aut yconom⁹. cui res eccliaſti

ca gubernāda māda. C. de ſa. fā. ec. iubem⁹. vicedns aut d. q. admi

ſtrat res epi. vt. lxxix. di. volum⁹. ſindici appellat⁹ q. ab vniuita
te et ad vniuitatē cāz ſtituit. actor v̄o ad vna cāz et ab vna p. ſona

p. ſtituiut. q. cuiusq. vni. Itez. q. iij. iſt. de tuto. q. ul. nec obſtat

q. e. ff. d. mu. et ho. l. numerz. q. defēſores. vbi d. q. ſindici ē q. ad. tā
cāz ſtituiſt. q. ibi ſit large nomē ſindici. p. quolibz defēſore ar. ad h

xxv. q. i. q. i. p. ar. ostra ex de iura. calū. impatorum. vbi p. col

Decleroz ligi q. yconomus non erit vnu de ipſo collegio ſed

ibī pominus yconomus p ipo sindico. **T**estimoniu s. ii. q. pe
Noua actōe i. die. **C**lubicare i. a. s. di. multia cū pastoris
 lxxix. decēter. **C**u vno. s. xi. q. ii. cognouimus.

Conc habitū nūquid g albus mōach⁹ p̄t eē monachus inter tñ
 gros. vii. q. non. q. quilibet conformabit se morib⁹ eoꝝ. inter quos
 viuit. vt. xli. di. quisquis. nā ex diueritate habitus scandalū gnatur

vt. xii. di. illa. xxi.

xiii. q. v. q. deo. e

cōtra vīd. q. nō.

q. nō ē ibi dispar

p̄fessio. cū tñ mo

nachalis p̄fessio

fit ibi. nā dūmōdo

clericallis p̄fessio

fit ibi vna p̄fessio

vi. vt. xii. q. i. duo

p̄terea vīd. q. mo

nachus possit fieri

canonicus. vt.

lxxiiij. di. quorū

dā. et platus ma-

ior in seclari ecclia

vt. lviii. di. e. ii.

et epus in seclari.

vt. xviii. q. i. c. i.

et sic vīd. q. licite

possit eē in eadez

ecclia dispar habi

tus quantum ab

colorē vestimēti.

q. satis p̄t admittit.

et b. b. ocedit

tñ quātomagis

se p̄nt tales ofor

mare alijs in exte

riori habitu tñ fa

ciāt ne scandalum

fiat. vñ monach⁹

factus canonicus

vel epus nō abi-

ciet habitu. h̄ re-

tēto habitu tñ fe-

rat habitu in quo

magis conueniat

eis inter quos est.

ut ex d. vita r. ho-

cle. deus qui.

LAICIS. facul-

tas. tñ verū

ē dñiū om̄. vt. xc/

vi. di. bñ quidez.

secus si habeat tñ

ex spēali priuile-

gio. ita tñ vt nūc

buret illi pñl'm.

lxvij. di. m. sinodo.

Siquis pñci-

pū. seu dāna

tñē h. xxiiij. q. viij.

cōuenio. s. xl. q.

ii. quicunqz.

Dilectio mentis.

nūc vide qle

iūs patroni hñt i

ecclis. est autem

iūs p̄ronatus qd-

dā iūs qd non est

mere spūale. nec

est mere tpale. spī

rituale nō est. qd

laico op̄et et trālit ad heredes. vt. h. e. q. d̄liberādū. tpale nō est. qd

vendi nō p̄t. vt ex de iūr. pa. de iure. nec p̄t dici q. p̄t fit tpale p̄t

spūale. cū ipm fit simplex. nec recipit diuisionē. vt ex. e. ti. e. i. tñ bene

ocedo q. fit p̄t tpale p̄t spūale. et tñ simplex ē. q. talis diuisionē po-

tius ad intellectū q. ad actū referēda ē. vt dīc lex. q. seruus dī. om̄is.

potius ad intellectū q. ad actū ē referēdu. vt. ff. de lī. ser. seru⁹ om̄is.

dī. tñ ānēxū spūali. ex de iūr. pa. de iure. Efficitur autē patronus quis

tribu de causis. dotatōne. obstructōne. fundatōne. vñ verlus. patronum

faciūt dos ebificatō fundus. dotatōne et obstructōne. vt. h. e. filijs. fū-

datōne. ut xvij. q. ii. abbate. si quis aut̄ post oſeratōne dat aliquid

ecce p s nō fit patronus. sed qui ante oſeratōne dat aliquid ecce
 fit patronus. hoc ideo. quia ille dicit rem de nō esse ad esse. Itē aha
 rōne. q. si post oſeratōne fieret aliquis p̄onus. iam vīdetur impo
 feritus rei ſacre q. eē nō deb̄. vt. ff. de ſeru. ſeruitutes. h. vi. n. q. bu
 mani iuris eē definiſ ſeruitutē nō recipit. C. om̄ia p̄bior. l. caueriſ ſit
 tria q. oſequitur patronus. honor. et onus. et vtilitas. honorē habet
 in p̄ſentādo. om̄us habet in defēte
 do eccliam ne quis vīlapībet rā
 vt. h. e. filijs. vtili-
 tatem habet. q. fi
 vergit ad mōpiā.
 p̄uidēbit ei ecclia
 vt. h. e. quicunqz. et
 lī om̄ib⁹ paupib⁹
 teneatur p̄uidē.
 tñ ei habūbantius
 q. alij. vt ex de te
 ſtamētis. cū i offi
 cījs. trāſferit aut̄
 his p̄onatus qua
 tuor modis in ali
 um. ſuccēſōe. vt
 h. e. cōſiderādū.
 donatōne. vt ex. e.
 ex iſinuatōne. et. c.
 illō. p̄mutatōne.
 vt. h. e. nemī. trā
 fit etiā cū vīuer
 fit ate. vt ex. e. cū
 ſcōm. ius aut̄ p̄o
 natus nō dīcēbit
 ab heredes p̄pō
 tōmib⁹ heredita-
 rijs. h̄ qlibz eoz
 ē patronus in fo-
 libū. vt ex. e. c. i.
 ſic et alia iura q. in
 corporalia ſūt in fo-
 libū dīcēbit ab
 quēlibet heredē.
 vt. ff. d. ſeru. vie.

perādi. **I**te in ocīl. eodē eulalij. eōps ecclie ſracuſane dīxit. Ecclastī

Lcas dīgates laici disponē nō
 Aicis qūis religiosis debēt
 nulla de ecclasticis dīgatib⁹ aliqd
 disponēdi legī attributa facultas.

Ite calixtus pp. Laic⁹ ſaſleg⁹
 betur q. diſpoſitor. ſeu dīnatōez rerū
 ſecclasticar. vſurpat.

Spīcipū v̄l aliorū laicorū diſpoſitor. ſeu dīnatōez rerū ſeu poffiſiōm
 ecclasticar. rez ſibi vēndicauit. vt ſacrilegus iudiceſ. **I**te gelati⁹
 pp. ſenatori epo. In ecclia quā qſqz
 dedicat n̄l ſibi p̄ cētis vēdicz.

Ete mētis āplectāda deuotio
 ē. q. ſe iulius nobis in re iuliana ſui
 ſuſtāde ecclia p̄b. quā i ho
 noſ ſcī vīti ſefforis ei⁹ noīe cupit
 oſerari. hāc rē igitur frater cariſſi
 me ſi ad tuā diocēſim p̄tīmē nō am-
 bigis. ex more ſuemīt dīdicari. col-
 lata p̄mītus donatōne ſolemī ſuam
 mīſtris ecclie dīfīmā ſe p̄fati mu-
 neris testatū ſoblator. Scīturus ſi
 ne dubio p̄ter p̄fessionis aditū qui
 om̄i xp̄ianō debetur nichil ibidez ſe
 pp̄ij ſuſtāde habiturū. **I**de d. eodē

Frigētius ſuo petitoria nobis
 iſinuatōne ſuggelit in re ſua
 que ſextulianū ſocat baſilicā ſe ſcō
 rum michaēlis archāgeli et martini
 ſefforis p̄ ſua defēſiōne ſuadiffeſe.
 Et iō fraſt cariſſime ſi ad tuā p̄tīmet
 prochīa hñdīctōne ſupra mēorāte
 baſilice ſolemī deuotōne et vēnera-
 tōne depēde. Nichil tñ fundator ſibi
 ex hac baſilica nouit vēndicandū.
 niſi p̄fessionis aditū qui xp̄ianis
 om̄ib⁹ in ūni debēt. **I**te clemēs

Ecclastī p̄ ogrua pp. De eodē.
 et v̄tia ſacite loca. q. ūmī ſuſtā
 p̄cib⁹ ſacrari optet. et non a quoqz
 ſuari. **I**te leo pp. iiii. carolo ūgi.

Rigētius ſuo petitoria nobis
 iſinuatōne ſuggelit in re ſua
 que ſextulianū ſocat baſilicā ſe ſcō
 rum michaēlis archāgeli et martini
 ſefforis p̄ ſua defēſiōne ſuadiffeſe.
 Et iō fraſt cariſſime ſi ad tuā p̄tīmet
 prochīa hñdīctōne ſupra mēorāte
 baſilice ſolemī deuotōne et vēnera-
 tōne depēde. Nichil tñ fundator ſibi
 ex hac baſilica nouit vēndicandū.
 niſi p̄fessionis aditū qui xp̄ianis
 om̄ib⁹ in ūni debēt. **I**te clemēs

Ontra. denomiſati. ſe ſola donatōne. lxxij. di. quorūdām.
 aliquis oſequitur iūs. vt. lxxij. di. placuit. viij. q. i. dilectissimi.
 ii. q. vi. nominaſones. de tñ dīx. lxxij. di. quanto.

CExpellere. hic habes qd expelli vīd. qui non admittitur ab
 dignitatē ab quā est veniātus vel electus. Nam idē est auferre qd nō
 bare. vt dīx. s. e. q. i. decime. ab idē fa. ex d. reſti. ſpo. ſepe. ff. de bo.

aut. ius. pos. quibus. ar. ex d. ap. significauerit. ubi videtur nemo de-
iectus. nisi qui possessione habuerit. et ff. d. vi. et vi. ar. i. i. s. t. inter-
dictum ar. contra. ubi ei tñ q. possedit datur t. interdictum
Q uicuz aliquid. non tñ ppter qualibet rem modicam dataz an-
cōsecratōne efficit q. patromus. nisi tñ det q. sufficiat ab ne-
cessaria ministraz. et ad luminaria. vt de cō. di. i. nemo

Ab mopiā. s.

none ecclē tenetur

pauipib⁹ om̄ibus

ſtuenire. vt. s. e.

.q. i. quoniam. Re-

ſie ſed illis habuit

dātius q. alijs. vt

extra d. teſta. cū i

officij. et melius

prouidebit ei qui

q. fuit diues q.

pauip. vt. xli. di.

nō cogātur. iſtud

aūt intelligas q. n.

pronam in humam

egitate ducut ē

et quādo ecclēſie

ſupel. xxv. q. i. g.

vi. ad fi. in eo ca-

ſu em libertus te-

netur alē ſu pa-

tronu. ff. d. ag. li.

.i. ſi quis a liberis

ſpentes. t. s. pe-

Illijs. ppin =

quis. t. hic vi-

detur q. ius patro-

natus non trāſeat

mī ad heredes fa-

guimis tantū. tam

c. indistincte lo-

quitur de quolibz

herede. i. e. cōſide-

randū. et. c. ſi plu-

res. ſed nunquid

patre dānato de

crimie. amittit. fi-

luis ius pa. vide

q. ſic vt. vi. q. i. g.

verū. i. ſi quis. cū.

et. ff. de iuram̄is

qui contra. ſed. ff.

de iure pa. i. i. i.

ar. ſe dicūt qdāz

q. non puetur illo

mī a solo papa cū

illō habeat aucto-

ritate canonis ar.

ex. e. ti. c. i. vel. dic

q. cum ymūſitate

laicus iudex p. a

liq. ſuare iure

pa. ſu. ſe nō poſſ

ar. ad. t. ex. de iu-

re pa. ex. lris

Denūciēt. ſe

pron p. n. accusa-

re et denūciare ſa-

cerdotē. vt. no. s.

e. q. i. oſtitutum

fini qdāz. q. d. ſu

aplebe. ar. lxi.

di. plebs. et ex. de

tellibus. ex. pte ade.

et idē credo poſſe facē patronū in ecclē ouētua-

li. ar. lxi. di. reatina. c. nobis et. c. lectis. ſ. in t. ē. dīa.

q. i. ecclē ouētua-

li. patronus nō pſentat. nec eligit. ex. de iure pa. nobis. i. videa-

ſe oſta. xvii. q. i. abbatē.

ſed ibi electō pſſessoris. i. requilitō quia

facta electione requiritur oſefus. ex. de elec. cum terra.

Regis. vt. eu. corrigit cū p. ecclēſticū iudicē cogi nō p. vt. xi.

q. i. petum. xvii. di. nec licuit. vel etiā cū iudex ecclēſticus deſt. ali-

as deſes. vt. ex. de foro ſpe. ex. trāſmissa. aliter aut nō p. atini iudex

ſecularis. vt. xi. q. i. placuit. vt. quisquis

Q uod aut. q. p. vt. t. est dicē. vt. aut. in multo aut. i. aliquo p. ſie

ecclē aut. ſaltē i. nullo noceat. **A**nnue. i. p. anū abſtinebit. a ſacré

Laici pſbros de ecclē non cōciant

Antra ſcō. p. ſum cēſuras vi-
det existē. ſi ſecularis ref laic⁹
pſbiteros ab ecclē in quib⁹ tpe or-
diatōnis eoz denoſati. vel introdi-
cti fuerint vidē expelle. **S**i hō
fundatores ecclēaz ad mopiā hōge
cepint ab eis dē ecclē tpaſis vite ſu-
fragia pcipiat. **V**n i. tol. ſci. le-
git. **F**undatores ecclēaz ſi mopes ſe-
cepint ab eis dē alimēta pcipiant

O Vicuz fideliū ppria deuotōe
d. facultatib⁹ ſuī ſuī aliqd ecclē
vtulerint. ſi forte ipi aut filij eoz re-
dacti fuerint ad mopiā. ab eadē ec-
cleſia ſuffragiū vite p. tpis vſu pci-
piat. ſi ergo ecclēſticas faculta-
tes p. tātem dispēſandi nō habet la-
ici. multomim⁹ ipas ecclēſias quibus
libet ad regendū cōmittere vel ab
alijs auferre valēt. **H**ic autē dī
ſtinguendū ē qdā iuris fundatores
ecclēaz in eis habeat. vel qdā. nō hōt
ius puidēti et oſuleđi. et ſacerdotē
muemēdi. ſed nō habent ius venden-
di. vel donandi vel vtendī. tanquam
pprijs. **V**n in canonib⁹ muemē
hōdes eius q. ecclēaz oſtruxerint qn
q. ſollicitudmē p. ea gerere debent

E Illyj. vel nepotib⁹ ac honesti-
oribus ppinqūs eius q. oſtru-
xit vel dītauit ecclēam. ſicit ſi ſacerdotē ali-
quid ex collatis rebi defraudare p.
uiderint aut honesta ouentōne eon-
pescant. aut episcopo vel iudici cor-
rigēda denuncient. **Q**uod ſi episco-
pus talia agēt temptet metropo-
litano eius hoc inſinuare pcurrent. ſi
autez metropolitanus talia gerat.
regis tñ auribi int̄imare non diffe-
rant. **T**pis tñ heredibus in eis dē re-
bus nō liceat q. iprij iuris p. tātem

et idē credo poſſe facē patronū in ecclē ouētua-

li. ar. lxi. di. reatina. c. nobis et. c. lectis. ſ. in t. ē. dīa.

q. i. ecclē ouētua-

li. patronus nō pſentat. nec eligit. ex. de iure pa. nobis. i. videa-

ſe oſta. xvii. q. i. abbatē.

ſed ibi electō pſſessoris. i. requilitō quia

facta electione requiritur oſefus. ex. de elec. cum terra.

Regis. vt. eu. corrigit cū p. ecclēſticū iudicē cogi nō p. vt. xi.

q. i. petum. xvii. di. nec licuit. vel etiā cū iudex ecclēſticus deſt. ali-

as deſes. vt. ex. de foro ſpe. ex. trāſmissa. aliter aut nō p. atini iudex

ſecularis. vt. xi. q. i. placuit. vt. quisquis

Q uod aut. q. p. vt. t. est dicē. vt. aut. in multo aut. i. aliquo p. ſie

ecclē aut. ſaltē i. nullo noceat. **A**nnue. i. p. anū abſtinebit. a ſacré

ecclē ſi laicus eſt. ſi clericus eſt deponeſ. xii. q. i. apificos. r. c. abbati

Ecerim⁹. idoneus. de eodē epatu. vt. xxi. di. hortam bus
DOfferāt. dixit. b. q. i. ecclē collegiatis t. ſuſ habet p̄oni.
vt rep̄ſēt p̄latos epiſ. et. iterſint electōi vt. xviii. q. ii. abbati. et.
a. e. q. v. ſi q. epiſ. et. lxi. di. p̄ncipali. ſi otra eū ē ex. e. ti. nobis.

Fundatores. et ſic vidē. q. auctē hui⁹ canonis laic⁹ i. t. caſu pos

ſit instituē i. ſpūa. lib⁹ et t. p. alib⁹. vt.

dic. q. ipo epiſ. rex uocabit ſcm filiū.

ut ex d. elec. noſti. l. di. penitentes.

itē ſi epiſ. p. mū pſe

catū ſpreuit. et ſm recipit. tenet. p.

uide pmo ut ex. e. t. p. aſtoral. i. a. lexander deſerit

epo electōe. ut. p. mū vel ſedz. vel

let recipie. ex. e. t. q. aut. et luci. e. t. c. cu. aut aduoca

tus. cu. g. epiſ. pu. matur p. ill. c. pa. ſtoralis. p. t. q. t. d. die nō h. electōe

Monasteriū. i. ecclēſia

A dñio. i. di. ſpoliō. e. ſ. ar.

q. epiſ. imito p̄no nō p. ecclē fa.

cē monasteriū ut. j. c. p. x. q. i. dero

gare i. t. iuri p̄no in elecōe et i. re

cipiendo ab ecclē ſic nec dñs rei p̄t

vſu rei immutare etiā in melius iuſ

to vſuſtructario. ff. d. vſu ſ. ba. l.

vi. ar. tñ ſ. e. x. q. i. c. i. t. e. c. nemī

Ne mal⁹ ar.

q. ſufficit aliq. n̄ mal⁹ eſſe. vt. noui

vñ. q. i. l. z. et. tene

ur epiſ. pſentatig recipie mihi aliq. obiciatur i. pſona

eius. vt. l. v. d. ſ. pſona. l. di. poſt q. p.

r. ex. e. t. p. aſtoral ſed nūq. epiſ. te

netur probare etiā ſe obicit. vidē

q. ſufficiat ſi di. cat eligatis alium

vt. xxvii. di. p. ſ. q. et. xxxix. di. pe

tr. q. p. admitti ſi p. pronus cu. fu

piore agē ut epiſ. crīmē p. bet. vt. eū

admittat. vt. vñ. q. iii. artaldus ix.

q. iii. nūc vero

Onsiderādū. cohēdes. eē extranei vt. vidē. q. i. indistincte loq. **N**a

q. dā iura pronatus ad extraneos hēdes trāſeūt. C. de i. ius. vo.

l. i. i. vidē. q. ſi pronus oferat. vel ecclē ſuſ pa. q. dāmīo

Splures auferri. sicut dicitur q̄ ep̄us ppter discordiam patrono =
rum debet claudere eccliam. vt extra. e. t. c. i. et. ii. Alibi dicit q̄
sua auctate ofert si p̄soni nō ocordat vscq ad quatuor menses. vt ex
e. qm̄ in qbusdā. alibi vscq ad sex menses. vt ex. e. t. e. te. Distiguas
ergo. q̄ aut discordia est inter ep̄m et p̄sonū. aut inter ipos p̄sonos
si inter ep̄m et p̄sonū tūc ep̄us ponet yconomum in ecclia quousq̄ sit
terminatū nego-
cium. vt ex d. of.
ordi. cū nos. S. si
inter patronos ē
discordia aut est
sup electōe facta
ab eis aut super
ipso iurē p̄sonatus.
si in electōe dis-
sentit tunc si p̄t
fieri sine scādalo
p̄ferat ep̄us illum
qui maiorib⁹ iu-
natur meritis. vt
extra. e. qm̄ in q-
busdā. sed si pa-
res fuit gratiā fa-
cere p̄t cui vult.
vt. lxiij. di. si for-
te. et ex. e. t. cum
aut. Si vero ē con-
tentō de iure pa-
tronatus ep̄us in
situat aliquem in
ecclia et ille post-
moduz p̄sentetur
ab eo qui euincit
ius p̄sonatus. vt
extra. e. t. si vero.
et s̄ faciet si oco-
des nō fuerint vsc-
q̄ ad sex menses
a tempe vacatio-
nis. vel vscq ad
quatuor a tempore
mote strouersie.
ut extra. e. t. eam-
te. et. c. cū ppter.
si aut ep̄us h̄ sine
scādalo facere nō
poterit tūc clau-
det eccliaz ut h̄ dī-
z. ex. e. t. c. i. z. ii.
Cōmuni. non
ergo stat hic iu-
dicio maioris par-
tis. vt ex. e. qm̄.
sic ex de Sept. c.
pastoral. s̄it vidē
q̄ i blegatis a p̄n-
cipe nō statur sen-
tētie maioris p̄tis
vt. C. de ap. m. of-
ferendis. et. l. iu-
bemus. s̄it in dis-
cordia creditor.
ut. C. q̄ bo. credē
pos. l. vi. s̄it in cā-
liberali. vt. C. de
om̄i suo m. l. ii.
h̄ valz s̄it in om̄i
re om̄i. ut. ff. cō-
mu. dñi. labimus.
et hodie i electōe
ep̄i. vt ex de elec. q̄ ppter. Sed q̄ritur si duo fuit p̄soni et unus reli-
quit plures filios et alter vnicū tñm an iste unus par ius habeat cuz
illis plurib⁹. et vidē q̄ sic. cū ex plalitate successoz nō debeat varia-
ri obligatō. ff. de v. obli. l. ii. vn om̄es illi debet reputari p̄ uno cū
in loco unus succedat. vt. ff. de cō. et de. cui fundus. quēadmodum si
plures sint modo canonici in ecclia q̄ p̄us fuerūt nō plus iuris habet
modo multi q̄ p̄us habuerūt pauci. sed ostra quilibz istoz ē p̄sonus
insolidū. q̄ illi plures plus hñt iuris q̄ ille unus et h̄ p̄batur. ff. de
bo. lib. si libertus. in fi. Itē fm̄ h̄ non plus iuris haberet cui cōcessa-
rēt p̄tas eligendi q̄ p̄us p̄ se habuerit q̄d falsū vidē. vt ex d. elec. q̄

pter. et. ff. de assignādis li. l. i. in fi. dic q̄ fuit om̄es equaliter p̄soni
q̄ ius indiuisibile. vt ex. e. c. i. Jo. forte ē t̄ verū si hēditas ē diuisa.
Tuētū. n̄ ḡui. nō est q̄ p̄ qualibet culpa quis deponendus. vt
lxxvij. di. c. i. Itē ar. q̄ null⁹ d̄z p̄uari suo bñficio s̄i culpa sua.
vt. lvi. di. satis puerū. et extra de osti. cognoscētes. ar. contra d̄ cle.
egro. c. vi. sed illud ppter scādalū p̄ quo m̄ta omittitur. vt d. l. vt
constitueretur. ex
de no. ope. nūc.
cū ex inuncto.
Corā ep̄o. ḡ
selus ep̄us p̄t co-
gnoscere d̄ crimi-
ne vbi agitur d̄ p̄
uatōne bñficij si-
ue ad alia penam
dūmodo nō aga-
tur ab depositōe
ordis. vt no. xv.
q. viij. in summa-
licz aut alijs non
remoueat ab ad-
ministratōne nisi
p̄ ḡui culpa tam
regulares prelati
p̄ leui culpa re-
mouētur. ut extra
de si. p̄ tuas. in fi.
Sic ḡ. ierom-
mi. vt. s. e. q. i. c.
ultimo.
Nemini. qui-
dam sic po-
nūt easū nulli liez
dare ius pa-
tronū p̄uate p̄sonē.
vel etiā omittare
cū p̄uata p̄sona. h̄
dari p̄t mōasterio
vel omittari cum
monasterio. vēdi
aut illi p̄t. p̄ isto-
rū caūfa. ex. e. t.
de iure. h̄ cis ob-
stat. ex. e. ex illi-
nuatōne. in p̄i. h̄
p̄t dici q̄ ibi vnu-
ali cestit ad mini-
stratōne solidam.
nō enim dedit nū
p̄ona. cū p̄us fu-
isset p̄on⁹. h̄ aut
itelligit de ipa ec-
lesia q̄ nullus p̄t
dare eccliam p̄ua-
to vt inde faciat
bñtaculū. ut. xix.
q. iii. q̄ semel. do-
p̄mutatōne planū
est q̄ nō p̄t ecclia
p̄mutari nisi cum
alia ecclia. ut ex de-
rerū p̄mu. ad q̄stī
ones. satis credo
q̄ siue sit ecclia si-
ue ius patronat⁹
bñ p̄t cōcedi mo-
nasterio dū tñ ba-
beatur consensu
ep̄i. ut ex. e. ex p̄-
te. et. c. null⁹. s̄it
et ecclie seculari. vt extra de resti. spo. cū venisset. Jo. ego credo q̄
ius patronatus possit concedi sine ep̄iscopo. vt extra. e. illud. b.
In proprium. id est priuatū.
Monasteriū. i. eccliam.
Si quis ad meliorandū. h̄ est vna de quatuor causis ppter quas
transferuntur ecclie de loco ad locum. vt de con. di. i. tribus. es-
. viij. q. i. tpis. et est contra regulam illam. xix. q. iii. que semel.
Set perdit prior ecclia privilegiū suū. vt. s. e. et hec diximus.
Onstituit. hoc capitulu legitur. xx. q. iii. constituit.
Gongregatō. eligere. j. xviii. q. ii. abbas. et. c. abbatem.
Retimē. si vult ppter humilitatē renūciare. vt. xviii. q. ii. abbas

Piam ad assentem est enim ut non renunciet. sed non iniurium tenere. vt
Propinquus. s. di. lxxix. decēter. Jo. extra de renunc. literas. l.
Vob autem a voto. hic queritur an alio cui liceat discedere a
 voto et in hac questione magister distinguit qd aliud est vo
 tum conceptum corde qd simpliciter pronunciare. et aliud
 est obligatione aliqua subsequente se reum obnoxium facere. sed ta
 men quocumq; mo
 do itorum modo
 rum quis vorat
 non licet ei rece
 vere a voto quo
 ad deum. sed quo
 ab ecclesia licet ei
 a pmo voto rece
 bere. si no a secū
 do hī mirū vidi cū
 hoc sit p̄cū quo
 ad deū quare ec
 clesia illū telerat
 cū hī sit laqueū in
 icere talib; r̄ b̄ci
 pere aias eoz. qd
 no ē faciebū. vt. x
 xvii. q. i. de vidua
 is. cū dñs ipse no
 luerit facere dif
 ferentiā inter iu
 ramentū r̄ simpli
 cem loquelaz. vt
 xxi. q. v. iuramē
 ti. Potest melius
 distingui inter de
 liberatōne et vo
 luntatē r̄ votū. si
 quis recedit a be
 liberatōe no pec
 cat mortaliter. si
 quis autem rece
 dit a p̄posito qd
 firme fixerat in a
 nimo suo peccat
 sed venialiter se
 cundū quodam.
 ut extra de vo. et
 vo. redemp. līte
 raturam. sī vero
 bug. peccat talis
 mortaliter ac si
 verbis voulisset.
 ut. i. e. q. bona. sī
 a voto qd verbis
 exprimitur sive cū
 solēnitate sive si
 ne ea no licet rece
 pere sine mortali
 peccato omnes.
 ut extra qui cle
 vel vo. turfus. lī
 alexander videa
 tur dicere qd post
 votū simplex pos
 sit otrabimūmō
 nūm. ut eī q. cle
 vel vo. venies. sī
 illū intelligas de
 p̄patia p̄missio
 ne. Johannes.
Sunt quedā
 debem⁹. vt
 ab fidē fūādaz et
 grāditer ab omīa
 illa fine quib; bo
 mo fūādaz. no p̄t.
 de quib; hētū de
 pe. di. i. caritas.
Dili. vt. otmē
 tiam. xxxii. q. i.
 integritas.
Promittis,
 ar. q. ex. nuba. p̄

no p̄t aliquē ordiare b̄ suis p̄pmq; s
 vel amicis sine voluntate fratrū.

Incepit causa decimaseptima

Vidam presbiter infirmitate grauatus se fieri velle monachum dixit. eccliam et beneficia i manu ad uocati renunciauit. postquā conuolut mox se futurum monachum negauit. ecclesiam et beneficium reposcit. **H**inc p̄mū querit utrum reus voto teneatur. an liceat ei a p̄posito sui cordis discedē. **S**ed an ecclēha r̄ beneficiū ei reddēda sunt. qd prius libera voluntate refutauit. **T**ercō si otigissz eū se r̄ sua monasterio tradidisse. an licetia abbatis lieerz ei ad p̄pa redire. **Q**uarto si sine licentia abbatis retro abi erit an sua sibi ab abbatē reddenda sint.

Vob autem a voto disce
 dere non liceat multis au
 thoritatibus p̄batur. Ait
 em p̄pha vouete r̄ reddite dñō deo
 vestro. **I**tē aug. Que deo vouē

Sunt tur necrō redditur
 quedā que etiā no vouentes
 debemus. quedā etiā qd nisi voueri
 mus no debemus. sī postq; ea deo p
 mittimus necessario reddē otrā
 gimus. **I**tē iero. **D**e eodem.
Vouētib; deo agitatē no so
 lum nubere sī etiā velle dāna
 bile ē. **I**tē greg. in li. registri.
 Est dignus supplicio qui seipsum a
 voto refiliēs deo subtrahit.

Anamas deo pecunias voul
 rat qd post diaboli vīctus p
 suatione subtraxit. sī qua morte mul
 citatus est scis. Si ergo ille mortis

missio quis tenet. vt. xii. q. i. scim⁹. et. q. ii. quicūq; suffragio. xxvii.
 .q. i. c. ii. **C**onstringimur. nisi fortius vinculum supueniat. xx
 vii. di. si vir. nisi tale sit illud qd p̄beat de alieno arbitrio vt sit vñ
 diugatus p̄mittat otinetiam no tenet. vt. xxvii. q. i. si tu. Itē votū
 atiqd abstinentie no p̄t vpor facē sine viro. xxxii. q. v. manifestum. nec
 monachus sine abbatē. xx. q. iii. monachis. Item filius impubes si
 ne voluntate pa
 tris. vt. xx. q. i. c.
 i. et. ii. nec fūgū si
 ne voluntate dñi.
 vt. liii. di. ex au
 tiquis.

A Namias. de
 ts habes. xii
 .q. i. dilectissimis.

B Temetipum
 ar. q. maiores ē alie
 natō p̄sone qd rei
 sic. xii. q. i. p̄cipi⁹

A Si bona a
 gunt. matri
 moni. s.

B Si meliora. ib
 est contineare.
C Deliberant.
 Firmē p̄ponēdo et
 tūc fū bug p̄eca
 cant mortaliē. se
 cundū alios venia
 liter.

M Ceciderit. in
 p̄prie sez ab eo qd
 no habet. vt ibi
 cadet a latere tuo
 mille.

N Si g. p̄nūci
 at. obligat qd ex
 solo p̄pito cōdis
 qd. b. adiūtit.

A Onsalus. in
 ts. e. emiat
 p̄ma questio et in
 titulatur sed a. an
 possit quis repe
 ter e bñficiū cui r̄
 nūciauit. et dicen
 dū est qd sic. q. no
 renūciauit. put b
 uit et in passio
 ne corporis renun
 ciauit. ar. xxii. q. ii
 ne quis.

P Tabuocati. ar.
 ē hī qd illicita fñū
 ciacō no p̄iudicat
 alicui. vt. vi. q. iii.
 deniqz. r. ff. d. of.
 p̄si. legat⁹. r. C. d
 defen. ciuitatū. l.
 vl. ar. oē. ex de re
 minc. qd i dubijs.

R Refutauit. d
 hī dixi. vi. q. iii. de
 mīqz. hī fñūciassz
 in manu p̄lati fui
 tenet renunciatio
 nisi tune t̄pis non
 fuillz opos fui. ut
 ex de succes. ab in
 test. c. i. n. sed cui
 istoz. incubit p̄
 batō. vel illi qd di
 cit qd fuerat cons
 pos. vel illi qui di
 cit qd no erat cō
 pos. ar. qd illi qui
 diē qd opos erat.
 vt. i. q. ix. idicas
 It qd no ē p̄fumen
 dum de sp̄otanea

pículo dignus fuit qd eos quos de
 derat nūmos deo abstulit. cōsidera
 qnto pículo in dño iudicō dignus
 eris. qd no nūmos sī temetipm om̄i
 potenti deo sub monachico hitu de
 uoueras subtraxisti. **C** Idem sup
 ezechielē. **A**ni dei oculos cadūt qd
 bona qd concipiūt agere recusant.

A Si bona agūt si meliora agē
 deliberat et post deliberata no
 faciūt sī in bonis p̄orib; p̄seuera
 rent in conspectu dei tñ ceciderint ex
 deliberatōe. Itē sūt qui cūcta relm
 quere r̄ dei fūcio se subdē r̄ freno
 castitatis se restrinġē deliberat. sed
 cū post castitate alios cecidisse cō
 spiciūt se retrahēdo meritū pdunt.
Si ergo post votū quisq; neces
 sario cogitur soluere qd vout. si vo
 uētib; no solū nubē sī etiā velle dā
 nabile ē. ptz qd saēdos iste ad exe
 cutionē sui voti cogēdus ē. et no so
 lum no fieri sī etiā velle monachū n
 fieri sibi dānable est. Qd aut niter
 vouētes iste cōputādus est patz ex
 h̄bis au. dicētis. Dixi ofitebor et
 tu remisisti r̄c. Magna dei pietas
 vt ad solā p̄missionē dīmittat pec
 cata. Nōdū em p̄nūciat ore r̄ tñ iā
 deus audit in corde. votum enim p
 ope reputatur. **S**ic ergo p̄pha
 inter vouētes reputatur qd dixit.
 ego cōfitebor. sic r̄ iste inter eosdez
 oputādus ē. qd dixit fā monach⁹.
Hīs ita respōdetur. aliud ē p̄po
 sitū cordis corde occipe et etiā ore p
 nūciare. aliud ē fōsequēdī obliga
 tōne se reum voti facē. qd ergo iste
 p̄posituz sui cordis ore simpliciter
 emūciauit. no aut monasterio à ab
 batī se tradidit nec p̄missionē scri
 p̄it neqq; reus voti habebitur.
Vn alexander papa. i. ait.
 No cogitur aliquis in monasterio
 manē nisi p̄fessionē fecerit.

Onsald⁹ p̄biter infirmitate
 quondam feruore passionis p̄ssus
 monachū se fieri p̄misit. nec tñ mo
 nasterio aut abbati se tradidit. nec
 p̄missionem scrip̄it.

Sed bene. **O** II
 ficiūm ecclesie in manu ad
 uocati refutauit. At post
 qd conualuit. mox monachū se fieri

remuniatōe. vt extra de renū. sup hoc. ff. de pba. cum de idebito. ar. otra ex d success. ab ites. cū dīcū. C. d cobi. nec codicilios. R. n. ei qui dicit incubit pbatō. vt. ff. de pba. ei qui dīc incubit. r. pbatō. Stulticia p verba pferētis. vt ex de fucces. ab intesta. c. cū dīcū. in parte decīla. et. xciiij. dī. legimus. m. pī. Tols. sed an sufficiat pbar e remuniatōe vel teneatur pbar spōtanēa querit. vīdetur q ad duo teneatur ad renū. ciatōe r. spontanea. ar. p̄dictor. iuriū in qbs satis b. in multū. b.

Anni. alibi datur bienniū. vt. xix. q. ii. monasterijs. alibi trien mū. vt. j. e. si quis incognit⁹. vt ex de reg. c. i. sed p̄ breuiter dici q̄ i deo diūla tpa sta tuūtū. ad ostendū q̄ sunt arbitria. vel dic q̄ clericus ignotus q̄ laicus not⁹ p̄ bienniū pbatō. q̄ clericus not⁹ p̄ ānum. si tñ clericus not⁹ sta tim voluerit conuerti admittitur. vt ex de regu. ad apostolicam.

Beneficiū. nūn quid clericus qui fuit in pbatō p̄ ānum post ānum dīz rpetere beneficia sua cū cleric⁹ non nisi p̄ tres septimanas possit ab eē ab ecclia. vt. vii. q. i. si q̄s in clēo. vel vscz ad sex menses. vt ex de ele. nō resi. ex tue sed dic vt notaui. xxvij. q. ii. despō satā. T. h. b. b. q̄d iuris sit in questio nibus notaui. b.

Nos r̄c. nauis gasti. sic nauigans se subicit varijs piculis nec aprio motu regitur sed ventis. sic habēs vxorem.

Scīes. g. si scī uisset q̄ votū simplex fecerat pec- cassz ipa mortali- ter q̄ verū ē. sic et alter q̄ impedi uisset votū illius. vt. xxxii. q. ii. hoc sanctuz. et ē si. ex de eo qui duxit in ma. quaz polluit p̄ adul. p̄positū.

Iquis. ha- bit⁹. g. tpe pbatō erit in bitu p̄ori. vt. liij. dī. legē. r. liij. dī. multos. et ex qui cle. vel vo. super eo. pbatilius tñ vīdī q̄ in habitu monachali dībeat

negavit. Qua ppter q̄ et beati be nedicti regula r p̄cipue patris et p̄decessoris nři sci gregorij p̄pe canonica institutō interdicit monachuz ante vnius anni pbatō effici iudicamus et aplīca auētate p̄cipi⁹. vt p̄fatus p̄sbr bñficiū et altaria recipiat habeat et quiete detineat.

Itē aug. ad bonifacij comitem
Vxor post p̄positū otimētie dūcta dī
mitti nō debet

Nouimus nos testes sum⁹ q̄ om̄es actus publicos quib⁹ occu- patus eras relinquerē cupiebas. et te in ocīu sanctū cōferre atq̄ in ea vita viuere in qua fui dei monachi viuūt. Cū ergo te esse in hoc p̄posi- to gauderemus nauigasti vxorem duxisti. si cōiugē nō haberes dice- rem tibi q̄d et tubanis dīximus vt in castitate otimēter viueres. sed vt te ad istā vitā nō extorter cōiunx ē impedimēto fine cuius osensu con- timēter tibi viuē non licet. q̄r et si tu illā post illa tpa tubanēha ducere nō debueras. illa tñ nichil eorū sci- ens innocēter tibi r simpliciter nup- fit. **E**cce iste corde ocepit se mo- nachū fieri r ore p̄nūciauit se velle in ocīu sanctū cōferre. nō tñ postea coactus ē susciye q̄d corde cōcepit et ore p̄nūciauit. Auctas illa alexā dri secuta institutōnem beati gre- gorij r bñdīcti abbatis pbatō an- num indulget s̄ tñ notis. incogni- tis vero trienmū cōceditur. **V**n in toletano oclilio. Nullus q̄mē- gmitus ē monachicū habitū sumat

Iquis in an pbatō trienij cognitus monasteriuz īgre- di voluerit ante trienmū monachi habitus nō p̄stetur. et si infra tres ānos à fuus à liber vel colonus que- ratur a dño suo reddatur ei cū om- nib⁹ q̄ attulit. fide tñ accepta de im- punitate. si aut̄ infra trienmū nō fue- rit req̄itus postea q̄ri nō p̄t. nisi sit tam lōge q̄ muemiri nō possit.

Vod autem
Oqueritur an post tradicio- nem fit ei fas cū licētia ab- batis ad propria redire facile mon- stratur nō posse fieri. Ipsum em̄ re- dire crīmōsu ē. Qui aut̄ manifesto

esse cū non possit aliter experiri aspitatem ordinis nīl. induat. bā- bitū et q̄d dicit hic nō p̄stetur. intellige cū effectu et vt eu nō possit. Aut liber. p̄ istō caplī vīdī soluta q̄ si vxorat⁹ se et recere. sua tradidit religioni sine licētia vxoris. et postea repetitur ab vxo- re vtrū sint ei res sue restituēde. b. q̄ sic. vel intelligitur de tali li- bero qui est astriclus alicui curie.

Triēmū. h. cū iste seruus fecent furtum sui corporis quō rem furtiuam vñscapit trienmo cū nec spācō lōgi t̄pis possit seruus fugitiū p̄scribi. vt. C. de hīs fu- l. i. R. n. in b. ē fa- uo: ecclie. possit tñ dici q̄ ecclia debet recōpēsare dāmū dño. xiiij. q. vi. co- pimus. consimilis fauor ē. j. e. q. iii. questi.

Longe. ex b. vīdī q̄ tantū possit triēmū currat vel tñ a tpe scie. ali- dīct q̄ curit a tpe pbatōs. vt dī- liij. dī. si seruus. Questio. iii.

Sautem. bie que- riē an mo- nacho recedenti reddenda sint que sua fuerunt. et di- cendum est q̄ non .xix. q. ii. quia in gredientibus. et .s. p. q. vi. de la- plis. et in auten- de mo. q. si vē re- linqēs. si tñ time- tur de eius secula p̄t mōachi p̄mit- te vt sua tollat. vt. j. e. q. iii. q. vi.

Vicūq̄ epoq̄ p̄sbroq̄ diacono- nō oblit⁹ dei et huī dīcreti imē- mor in ostitutū om̄ittēs p̄diū ecclie magnū v̄l exiguū. v̄l q̄c̄ḡ dī iure ec- cleſie alienā tēptauit. r donator r alienator r vēdītor honoris sui amī- siōe mulctetur. **G**reg. ātenno. b.

Nilla ratō p̄mittit. diacono

vt p̄prijs cuiusq̄ vñba appli-

cetur. q̄d p̄ om̄ū v̄tilitate datū eē

dīoscit. **I**tē ambro. in libro de p̄ma. **Q**ui reuocādūm putat q̄d

ecclie otulit sacrilegiū cōmittit.

Sunt qui opes suas tumultua- rio metis impulsu nō iudicio ppetuo vbi ecclie otulerūt postea re- uocādas putauerūt. quib⁹ nec pri- ma merces grata ē nec scđa. q̄r nec p̄ma iudiciū habuit r scđa habuit sacrilegiū. Sūt quos penituit opes suas diuississe paupib⁹. sic eos q̄ pe- nitētia agūt h̄ solū timere optet ne ipius penitētie agāt penitentiam.

Itē greg. sabīmo subdiacono.

Qui locis sacris derelicta retinere

Sostendit sacrilegiū cōmittit.

Sacrilegiū r otra legē ē si q̄s q̄d venerabilib⁹ locis relinqt̄t prae- ue volūtatis studijs tēptauerit su- is opendīs retinere. **I**tem luci⁹ eīs om̄ib⁹ epīs. **S**acrilegiū iudi- catur q̄ ecclie facultates alienant.

Ones ecclie raptore atq̄s su- arū facultatuz alienatores a- imimib⁹ eiusdez matris ecclie ana- batizam⁹ aplīca auētate pellim⁹

Sent q̄ opes. ppetuo. q̄si diceret nō iudicō biseretōis q̄d illib⁹ ellz ppetuū. nūl sit ppetuū nulluz

vsuris. quia frusta
Ab omnibus ar= eccliam delinquit. vt. i. c. p. x. q. quidaz
coebunt. vnde si aliquis furtū vel sacrilegium fecerit in ecclia illū
on debet tueri ecclia cū in eccliam deliquerit. vt. i. c. p. x. tamē
decē. extra. de emu. et. inter. tantum duas psonas excipit.

Auctoritate. sed quid opatur hic auctoritas vel affirmatō pape

cum illud p se fa-

cere potuerint.

Ren. confirmatio

tria opaē. prestat

em ip̄i facto ma-

iorem auctoritatē

vt. xi. dī. quis ne-

sciat. Item si quid

est inualidum sup-

plet ei⁹ confirma-

tō. vt. ex⁹ de trāl

act. c. i. Item q̄

sine eius licentia

non potest retraz-

etari illud quod ip-

se confirmavit. ex-

tra de ofir. utili-

vel muti. c. ii. Jo-

Sicut qui ec-

clesiam. gra-

uius est. hic vidi

q̄ mai⁹ sit p̄cēm

sacrilegiū q̄ adul-

teriū. et sic est cō-

era. xxii. q. vii.

quib in omnibus.

sed ibi solutū est.

Item nonne ho-

miciūdium est ma-

iūs sacrilegio. sed

intelligas q̄ hic

dicitur in eadem

specie facti. nam

homicidium quod

fit in clero ma-

iūs ē q̄ illud quod

fit i laico. q̄ vnu

est sacrilegium az-

liud nō. similiter

quod fit in sancti-

moriali est mai⁹

q̄ illud quod fit i

alia muliere.

Maius. sic. x-

xii. q. i. omne. et

.c. mouet.

Attendebuz

est. post de-

bite. hec vba fū

pta fuit a lege q̄

est. xvi. q. i. s. no-

uarum.

Et carceri. g.

ecclia habz car-

cerem et infligit

penam relegatio-

nis. vt. ii. q. i. m p

mis. Item habes

hic q̄ diuise pe-

ne infliguntur a

licui pro eodem

delicto. vt. xxi. q.

.v. c. iii. r. xvi. q.

.i. et. e. q. vii. con-

stitutōnes. contra

id quod est extra

de iudi. at si cleris

ci. et extra ut lite

non contesta. qm̄

Frequenter. in fine. et quia lex dicit q̄ vnum delictum non debet va-

Regi⁹ extimatōibus coherceri. ff. de pe. l. sanctio.

Iforte. subtractum. tamen episcopus cum tali potest dispensa-

Qre. s. l. dī. si quis presbiter.

Penam. scilicet eternam.

Si rapit. sacrilegium. alibi dicitur q̄ facit homicidium. vt. xij.

q̄ sacerilegus in nulla ecclia erit tutus cum

eccliam delinquit. vt. i. c. p. x. q. quidaz

coebunt. vnde si aliquis furtū vel sacrilegium fecerit in ecclia illū

on debet tueri ecclia cū in eccliam deliquerit. vt. i. c. p. x. tamē

decē. extra. de emu. et. inter. tantum duas psonas excipit.

Auctoritate. sed quid opatur hic auctoritas vel affirmatō pape

cum illud p se fa-

cere potuerint.

Ren. confirmatio

tria opaē. prestat

em ip̄i facto ma-

iorem auctoritatē

vt. xi. dī. quis ne-

sciat. Item si quid

est inualidum sup-

plet ei⁹ confirma-

tō. vt. ex⁹ de trāl

act. c. i. Item q̄

sine eius licentia

non potest retraz-

etari illud quod ip-

se confirmavit. ex-

tra de ofir. utili-

vel muti. c. ii. Jo-

Sicut qui ec-

clesiam. gra-

uius est. hic vidi

q̄ mai⁹ sit p̄cēm

sacrilegiū q̄ adul-

teriū. et sic est cō-

era. xxii. q. vii.

quib in omnibus.

sed ibi solutū est.

Item nonne ho-

miciūdium est ma-

iūs sacrilegio. sed

intelligas q̄ hic

dicitur in eadem

specie facti. nam

homicidium quod

fit in clero ma-

iūs ē q̄ illud quod

fit i laico. q̄ vnu

est sacrilegium az-

liud nō. similiter

quod fit in sancti-

moriali est mai⁹

q̄ illud quod fit i

alia muliere.

Maius. sic. x-

xii. q. i. omne. et

.c. mouet.

Attendebuz

est. post de-

bite. hec vba fū

pta fuit a lege q̄

est. xvi. q. i. s. no-

uarum.

Et carceri. g.

ecclia habz car-

cerem et infligit

penam relegatio-

nis. vt. ii. q. i. m p

mis. Item habes

hic q̄ diuise pe-

ne infliguntur a

licui pro eodem

delicto. vt. xxi. q.

.v. c. iii. r. xvi. q.

.i. et. e. q. vii. con-

stitutōnes. contra

id quod est extra

de iudi. at si cleris

ci. et extra ut lite

non contesta. qm̄

Frequenter. in fine. et quia lex dicit q̄ vnum delictum non debet va-

Regi⁹ extimatōibus coherceri. ff. de pe. l. sanctio.

Iforte. subtractum. tamen episcopus cum tali potest dispensa-

Qre. s. l. dī. si quis presbiter.

Penam. scilicet eternam.

Si rapit. sacrilegium. alibi dicitur q̄ facit homicidium. vt. xij.

87

N. q. ii. qui cristi. et. c. qui abstulerit.

Silius. aut flagellare. possunt tamen magistri et parentes et es-
piscopi moderate castigare. vt. xxii. q. v. c. i. m fi. similiter vir vro-
rem. vt. notaui. vii. q. i. licet alterius. et prelatus subditum. vt. xxii.
.q. iii. forte. in fi. sed dominus habet in seruo plenissimā cohortē.
vſufructuari⁹ modicā. vt. ff. de vſufruct. locū. et. l. h. et sicuti. in fi. pa-

tronus autem in
libertum habet le-
uem cohortē. vt.
ff. de iniur. pre-
to. q. preterea. q̄
nōne magister v̄
episcop⁹ intra et
eccliam potest v̄
berare clericū cū
episcopus iudicet
intra eccliam.
vt. ii. q. ii. prece-
ptum. et in iudi-
ciis episcoporū
iterueniūt verbe-
ra. vt. xxii. q. vi.
.c. i. m fi. h. dic q̄
causa obij nō v̄b
eum expellere de
ecclia. q̄ si mas-
gister nō penitiat
discipulū ex obio
non incidit in ca-
nonem. vt. extra
de sen. ex. sup eo.

Siquis eccliam. **D**e eodē
igne cōbusserit. xxv. am̄is pe-
nitentia sedule restituat. et p̄ciū
restituat paupib⁹. **I**tem clemēs
papa. **J**ude filis pbatur qui orna-
Sforte mēta surripit ecclie
quispiā presb̄r fuit diaconus
sacrarij fidei. vel velū subtracta
vēdi derit iude scariothi similis exti-
mabitur. qui ppter cupiditatē fece-
rit hoc opus nouerit se sup̄dicti iu-
de penā suscepturū. **I**tem anaclē-
tus. **S**acrilegiū facit qui ecclie
OVi rapit pecuniam surripit
pecunia p̄xim⁹ sui iniquitatē
opatur. qui aut pecunia⁹ vel res ec-
clie abstulerit sacrilegium facit.
Ite ex penitētiali theodori. **D**e
Ecclia ecclastica fura. eodē
ta vel rapta reddat in q̄dru-
plū. populi vero duplicitur. Si q̄s
aliqd de ministerio scē ecclie furat⁹
fuerit. vii. am̄is peniteat. in. in pane
et aqua. **I**te ex penitētiali roma-
Siquis ele- no. **D**e eodē
furtū

fecerit solum triplum. p. emunitate et damnum nouies. vt. q. e. quis quis in si. alias incipit. si quis domum.

Quisquis ad quos. id est quibus competit querela. et loquitur de ipsis iudicibus. et dicit quod iudicibus istius querele tamen sit soluentum scilicet. xxx. p. emunitate violata. nam alia pena prestatam iniuriam b. domus. scz. clericorum. nam domus alie non debet. pallo. q. c. px.

sed illa quicquid puerit ex delicto ut innuit illa decretalis. ex parte missio ipso iure incidat in canonem. vt. j.e. q. iii. si quis suadente.

Si subdiaconū presbiterū. quid de hac pena fieri debeat habens extra de peccato. q. i. cam. si quid spectat ad imperatorem imperator instruit quid iudex ecclesiasticus facturus sit sicut econuerso ut. v. q. vi. dela toci.

Tquis. hoc nomine si quis etiam femme contumeliam faciat. vt. ff. de v. sig. l. i. femme enim bene incidit in hunc canonem. ut extra de sententia ex mulieris.

Recordum in clausum. etiā psalmistā qui clericus. v. xxii. dī. clerici. et etiā in alias ecclesiasticas psalmas. vt notauit. s. c. quisquis.

Manus. idem si pedes vel si spuma vel fundat super eum aquam a liud dico si rupat vestimenta sua. sed idē credo et tūc quod visolentia fit persone et quod que religiosiss. ab hac regula multi casus excipiuntur ut impuberes et qui iocosa levitate se peccant. et cū magister discipulum peccat. vt ex e. e. i. Itē cuī claustrales peccant se extra. e. cū illorū. Itē cuī hostiarius rōne officij sui aliquā verberat. vel cuī aliquis officialis aracet aliquā a turba. vel cuī aliquis defendēdo se peccat clericuz. vel cuī inuenit clericū cū uxore matre sorore filia. hos causas habet. e. si vero. Itē multires et debiles psolone excipiuntur. vt extra. e. mulieres. Itē ipi plati sicut te peccant clericos suos vel alii clericū de mādato ipsorum. vt extra. e. ex tenore. Item quādū habet iūnicicias. vt extra. e. de cetero. Itē excipiunt illi qui leuez iūriam fecerunt clericū. vt extra. e. puerit. Subiaceat iste canon est late simē et ille est falsa. ab falso. ad falso.

Pro gradu varietate multetur

Vi sub quod clericos occidunt diaconū occiderit trecentos solidos cōponat. qui diaconū quadringentos. qui presbiterū sexcentos qui episcopū nō gentes. qui monachum quadringentos. Itē ex eodē libro. sexto.

Recordum in toletano ocilio. iii. legitur. Sacrilegii faciūt qui iudeis committunt publica officia.

Donstituit sc̄m ociliū ut iudei

aut hi quod ex iudeis sūt officia pub

lica nullatenus appetat. quod sub hac

occasione xpianis iniuriaz faciunt.

Itē iudices puiciarū cū sacerdotib⁹

surreptōnes fraudulenter relatas suspedat et officia pub

lica eos agere nō permittant. Si quis

aūt hoc pmiserit velut in sacrilegiz

excōicatō pferatur et is qui surrep

serit publicis cedibus deputetur.

Verū ne reuerētia religiomis do

mimos suo iure fraudaret si famuli

ad ecclie septa cōfugietes inde ne

quaquā abstraherētur sacris canoni

bus ē institutū. vt p̄stito a dño sa

cmēto impiūtatis ei etiā reddant

inuiti. **V**n gelafis p̄pa scribit to

nifacio epo. Post prestatā secu

Mritates sui restituātūr dñis quod

Etūetes ad eccliam fugiūt.

dños famuli si ad ecclie septa cōfu

gerint intercessionē debet querere.

nō latebras. ne hec ipa p̄suptio tar

ditatis temeritatē augeat remi

tendi. filius etem nō vir spectabilis

petrus queritur suū suū in ecclia sci

clemētis diutius omorari. cui cū de

putasset sacramenta prestari asserit

illū egredi nulla ratōne voluisse. et

ideo directus sup̄dict⁹ hō de p̄sentī

cū eo quod elegeris esse mittendū. cū

de impiūtate eius sacramēta p̄bue

rit eū statim faciet ad dñm modis

omnib⁹ remeare. **O** si in hac pui

cacia forte extiterit. post sacramētu

fibi p̄stitū ūddat iūit. **I**de iohi

epo vienēsh. Post securitatem accep

ta ad rōnem reddēdā fugitiūs

Xor ab ecclia exire cogāt.

Felicis et filie romam quod sic o

portuit puerūt. siquidēz hūc ipm

pmū se ad barbaroz basilicā trās

ferentez. seqz bonas cas habere ia

ctantē egredi sub hac ūdōne pre

cipimus. ut si actus suos fideliter

et ratōnabiliter allegaret. nō prius

extra de loga. ex Rōp̄to. et ubi cū quis ipso factō incident in sententiā. et. xxiiij. q. i. c. i. et. ii. 70. **M**agister erravit in nomine huius tituli. **G**o. repetundaruz. **H** illū inuenit. ff. ad. i. iul. p̄cul. sacrilegiū. **N**esciendo. quia iuris ignorātia diūni vel naturalis non excusat. **D**ignus. quod p̄nceps iudicat dignū et nos iudicabimus. sat. xij. vi. c. i. ff. de re iudi. quidā. **C**. de aduo. dixer. iudi. restituēde. in fi. ar. otrā. quia possum appellare a iudice quod ipse ex certa scientia debet. ex de officiis. cū olim. i. ex de ap. nouit. extra dī. sen. et re iudi. cū causam.

Qui intra pumiciā p̄to. tū est eligēdus vbi latet Fouet. vt. **C**. dī. fi. p̄to. tres. fīlī. defensor. de ipa ciuitate eligēd⁹ ē. in auten. de dī. ciuita. s. i. et v. et p̄latus potius de p̄prio gremio q̄ dī alieno. vt. lxi. bi. nullus et sacerdos de p̄pria dī. eccl. lxxi. dī. botta mur.

Nemini retratāre. si ipse met vel eius fūt. cessor. p̄t eam reuocare. vt. xxxv. q. ix. sententiam.

Onstituit. q̄ de familia ipso. vel loquitur de iudicis de nō ad fidem conuersis. **O**fficia. s. dī. lxxij. nulla officia. **C**edib⁹ nota ex ecclia iudicat dī. hijs qui foris sit. cōtra id qd̄ est. i. q. i. multi. bī. i pena tali siue in pecunaria similiter spūali sī indirecte. vt extra dī. usura post miserabilē. et est si. xxvi. i. q. i. sepe.

Mutatis. id ī retētōmis.

De p̄nti. i. m. p̄nti dñs iste posterat p̄ aliū iurab. vt. lī. p̄z. et. c. dī. optatum. et scīas. q̄ p̄curato. dī. furare in animam dñi. vt. lxxij. dī. tī. bī dñs sed simili siue iōnomi in p̄prialz aiām. vt extra de iūr. calū. m̄. p̄tractandis.

Sacra. bī itel ligē cū nō ē tanta seūcia dñi q̄n suo sacramēto possit credi. vt. dī. xxxii. i. q. i. de bīblio. Iohannes.

Uxor ab bar
barorum. p
primum est nomen
hunc carbonem =
sum.

b Sibimet. q
non petet caucos
ne de imputate.

c Imputet. no
ta ar. q imputet
sibi q de iure suo
cofusus noluit vti
beneficio canonis
vnde si qd de iure
suo cofusus incon
tinenti litem con
testetur non petet
tis inducens bene
preiudicat sibi lis
cat quidam h. ne
gent ha lex dicit
q lite ptestata o
tra h. mduit ba
bita pro nichilo
babda e. vt. in.
q. offerat. Itē
babes hic q ali
quis potest renua
ciare pulegio qd
ad honorem cele
stem inductum ē.
contra illud. ex
tra de fo. compo
si diligenter. simi
le huic dicit lex
imputet sibi qui
pro nouo benefi
cio vetus eligit g
uamen. C. de iur
deliber. l. vlti. q
penit.

circa eu m asperū fieri durūqz pate
remur. alioqz si otra fidē et vtilita
tem dñicā venisse pbaretur. ipē sibi
met imputet. atqz ordinatōi ogrue
sbiacēt. q supueniēti filio nō viro
spectabili ortofo sic est ad singula
queqz ouictus vt apire os nō pos
sit. et vera esse q huic obiceretur vo
ce xpria fatetur. ideoqz teneatur in
custodia mācipatus. Itē firacu
sano constatmo et laurētio ep̄is.
Ecipiat in libertatē su⁹ cui xpiano
iude⁹ signaculū circūcisiōis impres
fit. alioqz dñs suo ab ecclie red

Eudas q iudai detur inuit⁹.
Ie professionis extitie man
cipium. iuris sui q ante paucos an
nos se asserit opasse. nūc ad eccliam
venefranā ofugisse suggestit sic pe
titorij tenor annexus ostēdit. eo q
dicat sibi ab infantia nup xpiano a
pfato dñs signaculū circūcisiōis
mfixum. Quappter vīa diligenter
inter vtrūqz sollicita cura rez fide
liter examinet veritatez. qtmus nec
religio temerata vīdeat nec seruus
hac obiectōe metitus opereis iura
dñi declinare ostēdat. Itē ex con
cilio toletano duodecimo.

De atrio ecclie qd. xxx. passib⁹ du
rat nisi post datā securitatē fugiēs

Don abstrahatur.
Iffmit sc̄m conciliū vt nullus
audeat ofugiētes ad eccliam vel re
sidentes inde abstrahē. à quascunqz
nocibilitates dāni seu spoli⁹ residen
tibus in loco scō inferre. s̄z esse poti
us h̄is etiā ip̄is qui ecclias petūt p
om̄ia licituz m. xxx. passus ab ecclie
ianuis pgredi. In quib⁹. xxx. pas
ibus vniuersitqz ecclie in toto cir
citu reuerētia sfendatur. sic tñ ut
h̄i qui ad eccliam ofugiūt in extra
neis vel lōge sepati ab ecclia domi
bus nullo modo abscedāt. s̄z in hoc
xxx. passuū numero absqz domorū
extranearū receptaculo pgredien
tes aditū obtinebūt. qsliter ad req
site nature vsuz debitis exēat locis
et nullo teneātur euētu necessitudi
nis qui dñicis se defendēdos com
miserit claustris. Si qd aut h̄ decre
tum violare tēptauēt et ecclastice
excōicatōi subiaceat et seueritatis
regie feriatur sma. Ipos aut qd ad
eccliam ofugiūt siuxta prisoz ca
nonū instituta. h̄i qui eos repetunt
sacramenta reddiderint. et sacer
dos ecclie ip̄ius ab ecclie foribus nō
abstraxerit. à fuga taliu⁹ si euenerit
sacerdoti querēda est. à dānoz sen

tētia fm electōez pncipis huiusmo
di sacdotib⁹ irrogāda ē. Itē ex
ocilio aurelianē. Ante datā secu
ritatē de atrio ecclie fugitiuus non

Dostituim⁹ cogat exire.

Obstādū qd ecclastici cano
nes decreuerit. et lex romana ostiuit
vt ab ecclie atrijs vel domo ep̄i eos
abstrahē oīno nō liceat. s̄z nec altei
ofignare nisi ad euāgelia datis sa
crantis de morte et obilitate et om̄i
penarū genē fint securi. ita vt ei cui
reus fuēit crīmosus de satisfactōne
oueniat. Qui si sacramēta sua con
uictus fuerit violasse reus p̄iurij n̄
solū a ḥnione ecclie vel omnī cle
ricoꝝ verū etiā catholicorū cōuiuio
sepetur. qd si is cui reus ē voluerit
sibi intensione faciente componi. et
ip̄e reus actus timore de ecclia
discesserit ab ecclie clēcīs nō qraet.
Seruus aut qui ad eccliam confu
gerit p qualibet culpa si a dño pro
admissa culpa sacramētum suscep
rit stati ad hūic dñi sui redire co
gatur. et postqz dato sacramēto do
mino suo fuit ofignatus. si aliqd p
ne p eadē culpa qua excusatur pba
tus fuerit ptulisse p otemtu ecclie et
puaricōne fidei a cōmūione et cō
uiuio catholicorū extrane⁹ hēatur.
Si vero fuus p culpa sua ab ecclia
defensatus sacramenta dñi clericis
exigētib⁹ de imputate pcepit exi
re volentez a dño liceat occupari.

Occasione nāqz religionis fuus

dñm suū otemnē et eius mīsteriū

destituere nō debz. **V**nde m̄ gan
grenī ocilio legi⁹. Religiōis oe

Scafone dñm suuz non audeae

I quis fuū seruus otemnē.

alienuz occasione religionis docet

dñm suū otemnē et eius mīsteriuz

destituere. ac nō potius docueit illuz

dñm suū bona fide et cū om̄i honorī

fīcētia debuire anathema sit. **I**te

ex ocilio martini p̄pe. Corripiat dū

rissime qui causa religionis docueit

Seruū dñm suū contennere.

I quis fuū alienū cā religio
nis doceat otemnē dñm suū et rece
dere a hūicio eius durissime m̄ om
ibus arguatur. **I**tem ex ocilio

carthaginēi caplo. xxxi. **P**rimati

infīuetur nc̄itas qui res ecclie dis

Vllus res trahē cōpellit

Ecclie distrahat. q si reddit⁹

nō h̄z et aliqua nc̄itas nimia cogit

hāc infīuādā esse p̄mati ip̄ius pro

uīcie cēsemus vt cū statuto nume
ro ep̄oz vtrū faciēdū fit arbitret̄.

carceris. puidbit
captiuis. ut. C. de
epali aut. iudices
F Principis. id
est iudicis ecclasia
stic vel principa
lis p̄sone scilicet
actoris et sic non
obstat. xvi. di.
demqz.

T D constitui
m⁹. vel i do
mo. q dom⁹ erat
ista qdragita pas
sus. ut. xli. di. epi
scopus vilem. et
de conse. di. iii.
ep̄us. Idem tamē
p̄ilegiū habet si
e extra istos pas
sus.

C Confignare.
id est tradere.

G Et ei. id est

cum eo.

C Criminosus.
id est obnoxius.

T Coniuicio. id

est consortio

I Intensione. id

est plus debito re

quirit.

O Occupari. au
ctonate xpria ve
ridi. ar. extra de
emuni. ec. m̄. in
fi. līcēt fit ar. otrā
s. e. c. p̄. in fi.
vt. C. de h̄is qui
ad ec. cōfū. l. in.

Nollus. q si
redditus. id
est mobilia bona
que sufficiunt ad
soluēdū debitu.

C Et cū statu
to. isto hodie non
req̄it. quia hodie
suffic̄t ofensus ep̄i
et capituli. xii. q.
ii. fine exceptōe.
et extra de h̄is q
fiūt a p̄la. quāto.
et. c. cum apostol
ica sedes.